

LATVIJAS REPUBLIKAS VALSTS KONTROLE
Otrais revīzijas departaments

SKANSTES IELA 13 k-5, RĪGA, LV – 1013
tālr. 67017531, 67017506, fakss 67017673, e-pasts: otrais@lrvk.gov.lv

Aizsardzības ministrijas
valsts sekretāram
a.god. J.Sārta kungam

Krišjāņa Valdemāra ielā 10/12,
Rīgā, LV – 1473

2010.gada 14.maijā.

Nr.5.1-2-10/2009

REVĪZIJAS ZIŅOJUMS

Rīgā

Nacionālo bruņoto spēku pretmīnu kuģu iegādes likumība

SATURA RĀDĪTĀJS

Revīzijas juridiskais pamatojums	3
Revīzijas mērķis	3
Valsts kontroles revidentu atbildība	3
Revidējamās vienības atbildība	3
Revīzijas apjoms	3
Kopsavilkums	4
Revidējamās jomas īss raksturojums.....	6
Revīzijas konstatējumi un secinājumi.....	7
1. Lēmuma pieņemšanas gaita par pretmīnu kuģu iegādi un līguma noslēgšana	7
1.1. <i>Pretmīnu kuģu iegādes nepieciešamības izvērtējums .....</i>	<i>7</i>
1.2. <i>Noslēgtā līguma par pretmīnu kuģu iegādi izvērtējums .....</i>	<i>14</i>
2. Kuģu iegādes projekta finansēšana.....	16
3. Līguma par pretmīnu kuģu iegādi izpilde un kuģu ieviešana ekspluatācijā.....	18
3.1. <i>Līguma par pretmīnu iegādi noteikumu izpildes uzraudzība.....</i>	<i>18</i>
3.2. <i>Pretmīnu kuģu ieviešana ekspluatācijā Jūras spēkos .....</i>	<i>20</i>
4. Pretmīnu kuģu tehniskās dokumentācijas iegāde.....	25

Revīzijas juridiskais pamatojums

1. Pamatojoties uz Valsts kontroles likuma 2.pantu un Valsts kontroles Otrā revīzijas departamenta 05.05.2009. revīzijas uzdevumu Nr.5.1-2-10/2009 un revīzijas uzdevumu Nr.5.1-2-9/2009 veikta likumības revīzija par Nacionālo bruņoto spēku pretmīnu kuģu iegādes likumību.
2. Revīziju veica valsts revidents A.Avotiņš (revīzijas grupas vadītājs) un valsts revidente I. Anspoka.

Revīzijas mērķis

3. Izvērtēt Aizsardzības ministrijas un Nacionālo bruņoto spēku struktūrvienību darbības atbilstību normatīvo aktu prasībām, plānojot un organizējot Nacionālo bruņoto spēku pretmīnu kuģu un šo kuģu tehniskās dokumentācijas iegādi.

Valsts kontroles revidentu atbildība

4. Valsts kontroles revidenti ir atbildīgi par revīzijas ziņojumu, kas balstīts uz revīzijas laikā gūtiem revīzijas pierādījumiem.

Revidējamās vienības atbildība

5. Aizsardzības ministrija un tās padotības iestādes ir atbildīgas par normatīvo aktu ievērošanu un revidentiem sniegtās informācijas patiesumu.

Revīzijas apjoms

6. Revīzija ir veikta saskaņā ar Latvijas Republikā atzītiem starptautiskajiem revīzijas standartiem.
7. Revīzija ir plānota un veikta tā, lai iegūtu pietiekamu pārlicību par to, ka:
  - 7.1. Nacionālo bruņoto spēku pretmīnu kuģu iegāde ir plānota un organizēta atbilstoši normatīvo aktu prasībām, nodrošinot caurskatāmu iegādes plānošanu un organizāciju, kā arī efektīvu un ekonomisku valsts budžeta izlietojumu.
  - 7.2. Nacionālo bruņoto spēku pretmīnu kuģu iegādes laikā ir izvērtēta un Ministru kabinetam normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir sniegta pilnīga un patiesa informācija par kuģu iegādes nepieciešamību, kā arī par iegādes tehnisko un finansiālo pamatotību.
  - 7.3. Nacionālo bruņoto spēku pretmīnu kuģu tehniskās dokumentācijas iegāde ir plānota un organizēta atbilstoši normatīvo aktu prasībām, nodrošinot efektīvu un ekonomisku valsts budžeta izlietojumu.
  - 7.4. Ir nodrošināta noslēgto līgumu par Nacionālo bruņoto spēku pretmīnu kuģu un šo kuģu tehniskās dokumentācijas iegādi saistību izpildes uzraudzība, nodrošinot efektīvu un ekonomisku valsts budžeta izlietojumu.
8. Revīzija ir veikta par periodu no Nacionālo bruņoto spēku pretmīnu kuģu iegādes ierosināšanas līdz 2009.gada 30.aprīlim, kā arī vairākos jautājumos, lai izsektu atsevišķu darījumu vai lēmumu būtībai, pārbaudes tika veiktas arī ārpus norādītā perioda.
9. Revīzijā netika vērtēta saņemto pretmīnu kuģu vai to konstruktīvo, mehānisko, elektrisko un/vai elektronisko iekārtu un tehniskās dokumentācijas atbilstība pirkuma līgumā noteiktajai konfigurācijai, kuģu ekspluatācijas laikā radušos kuģa iekārtu bojājumu cēloņi, kā arī jebkuri citi tehniskie aspekti, kas saistīti ar noslēgtā līguma izpildi un pretmīnu kuģu ieviešanu Nacionālajos bruņotajos spēkos.
10. Revīzijā tika izmantoti Aizsardzības ministrijā veiktās pārbaudes konstatējumi par pretmīnu kuģu tehniskās dokumentācijas atbilstību Nacionālo bruņoto spēku Jūras spēku vajadzībām.

11. Ziņojumā ir sniegti konstatējumi un secinājumi par pretmīnu kuģu iegādes likumību, bet ieteikumi, kuri ir vērsti uz nodrošinājuma un apgādes sistēmas pilnveidošanu Aizsardzības ministrijā un Nacionālajos bruņotajos spēkos, tiks sniegti Revīzijas ziņojumā „Nacionālo bruņoto spēku tehniskā nodrošinājuma un apgādes sistēmas darbības likumība un efektivitāte”, kura sagatavošanā tiks izmantots šajā ziņojumā konstatētais un secinātais.

Kopsavilkums

12. Noslēdzot līgumu¹ par piecu pretmīnu kuģu iepirkumu no Nīderlandes Karaliskajiem Jūras spēkiem, Aizsardzības ministrija bez pietiekama izvērtējuma uzņēmas ilgtermiņa saistības līdz 2012.gadam 57 milj. eiro jeb 40,06 milj. Ls² apmērā un risku, ka, samazinoties valsts aizsardzības finansējuma apmēram, Aizsardzības ministrija tai piešķirto valsts budžeta līdzekļu ietvaros nespēs nodrošināt saistību izpildi, kā arī kuģu atbilstošu uzturēšanu un ekspluatāciju, kā rezultātā būs pieļauts nelietderīgs valsts budžeta līdzekļu izlietojums vismaz 10,15 milj. eiro jeb 7,13 milj. Ls³ apmērā.

12.1. Aizsardzības ministrijā nebija nodrošināts atbilstošs pretmīnu kuģu iegādes nepieciešamības un plānotās iegādes finanšu ietekmes uz valsts budžetu izvērtējums, līdz ar to Ministru kabinetā lēmumam par piecu pretmīnu kuģu iegādi no Nīderlandes Karaliskajiem Jūras spēkiem iesniegtā informācija par iegādes nepieciešamību un tās finansiālo pamatotību nebija pilnīga.

12.2. Aizsardzības ministrijā pieņemtajam lēmumam⁴ par nepieciešamību iegādāties *piecus* pretmīnu kuģus nebija pietiekama pamatojuma.

12.2.1. Nacionālajos bruņotajos spēkos nebija noteiktas un Aizsardzības ministrijā netika izvērtētas prasības Nacionālo bruņoto spēku Jūras spēku (turpmāk – Jūras spēki) pretmīnu kaujas spēju uzturēšanai un attīstībai, tam nepieciešamais materiāltehniskais un personāla nodrošinājums, kā arī Aizsardzības ministrijas iekšējā normatīvajā aktā⁵ paredzētie iegādi pamatojošie dokumenti.

12.2.2. Tā kā līdz pretmīnu kuģu iegādes ierosināšanai Jūras spēku uzdevumu izpilde tika nodrošināta ar trim pretmīnu kuģiem un papildus uzdevumi Jūras spēku pretmīnu spēju uzturēšanai un attīstībai, kas pamatotu nepieciešamību iegādāties piecus kuģus, nebija noteikti. To, ka nebija pamatojuma Jūras spēku nepieciešamo pretmīnu kuģu skaita palielinājumam no trīs līdz pieciem kuģiem apliecina arī fakts, ka pēc četrus pretmīnu kuģu saņemšanas no Nīderlandes Jūras spēku uzdevumu izpilde ir nodrošināta ar trīs kuģiem.

12.3. Lai gan Aizsardzības ministrijā netika novērtēts ilgtermiņa saistību apmērs, kas valstij būs jāuzņemas papildus kuģu iegādes izdevumiem, lai nodrošinātu kuģu uzturēšanu un ekspluatāciju, Aizsardzības ministrija uzņēmas ilgtermiņa saistības un risku, ka, samazinoties valsts aizsardzības finansējuma apmēram, valsts nespēs nodrošināt saistību izpildi, kā arī kuģu atbilstošu uzturēšanu un ekspluatāciju.

12.3.1. Tā kā Nacionālajos bruņotajos spēkos nebija apzinātas prasības jauno pretmīnu kuģu ieviešanai un to ekspluatācijai un līdz ar to nebija zināmas arī kuģu iegādes projekta īstenošanas kopējās izmaksas, Nacionālie bruņotie spēki nesagatavoja un Aizsardzības ministrijā neiesniedza iekšējā normatīvajā aktā⁶ paredzēto informāciju par projekta prognozējamām izmaksām.

¹ Starp AM un Nīderlandes Finanšu ministriju noslēgtais līgums par piecu mīnu meklētāju kuģu pārdošanu (25.08.2005. reģistrēts AM Juridiskajā departamentā ar Nr. C-148/AM2005).

² Latvijas Bankas oficiāli noteiktais valūtas kurss uz 01.10.2009. (1LVL = 0,702804 EUR).

³ Latvijas Bankas oficiāli noteiktais valūtas kurss uz 01.10.2009. (1LVL = 0,702804 EUR).

⁴ Militāri tehniskās attīstības padomes 09.03.2005. sēdes protokols Nr.28§1.

⁵ Iegādes instrukcijas 308., 309. un 328. punkts

⁶ AM Iegādes instrukcijas 329.punkts.

- 12.3.2. Aizsardzības ministrijā tika atbalstīts Nacionālo bruņoto spēku projekts⁷ par Jūras spēku pretmīnu kuģu iegādi, lai gan, neievērojot normatīvā akta⁸ prasības, tajā nebija norādītas kuģu ekspluatācijas izmaksas un Aizsardzības ministrijai nebija iespējas novērtēt projekta ietekmi uz valsts budžetu ilgtermiņā.
13. Aizsardzības ministrijā nebija nodrošināts kvalitatīvs līguma⁹ projekta izvērtējums, līdz ar to saistībā ar līguma izpildi Aizsardzības ministrijai radušies nelietderīgi valsts budžeta izdevumi vismaz Ls 93 951 apmērā.
- 13.1. – 13.2. **[Konfidenciāli]**
14. AM nebija izveidota sistēma, lai veiktu atbilstošu pretmīnu kuģu iegādes projekta uzraudzību, kā arī netika koordinēta un kontrolēta pretmīnu kuģu iegādes projektā iesaistīto Aizsardzības ministrijas un Nacionālo bruņoto spēku struktūrvienību sadarbība. **[Konfidenciāli]**
- 14.1. Nacionālajos bruņotajos spēkos nebija izvērtēti ar projekta īstenošanu saistītie riski, līdz ar to nebija plāna kā rīkoties, ja līguma saistību izpildē rodas sarežģījumi un tika pieļauta projektā iesaistītās amatpersonas nesaskaņota rīcība.
- 14.1.1. – 14.1.2. **[Konfidenciāli]**
- 14.2. Lai gan Nacionālo bruņoto spēku komandieris bija informēts par sarežģījumiem līguma saistību izpildē, savlaicīgi netika veiktas darbības, lai tiktu ierosināta grozījumu izdarīšana līgumā:
- 14.2.1. – 14.2.2. **[Konfidenciāli]**
15. Nacionālajos bruņotajos spēkos nebija nodrošināta atbilstoša pretmīnu kuģu iegādes projekta vadība, nav izstrādāts pretmīnu kuģu ieviešanas plāns un nav apzināti to ieviešanai nepieciešamie finanšu resursi, kas var radīt risku, ka iegādāto pretmīnu kuģu ekspluatācijas izdevumi pārsniedz Jūras spēku pretmīnu spēju uzturēšanai pieejamo valsts budžeta finansējumu un tie uzdevumu izpildē faktiski nav izmantojami.
- 15.1. Nav izstrādātas pretmīnu kuģu uzturēšanas un ekspluatācijas ilgtermiņa procedūras, kā arī pretmīnu kuģu sistēmu apkalpošanas un remontu koncepcija, līdz ar to nav zināms pretmīnu kuģu uzturēšanai un ekspluatācijai nepieciešamo valsts budžeta līdzekļu apmērs.
- 15.2. **[Konfidenciāli]**
16. Lai gan Aizsardzības ministrija, sniedzot informāciju par kuģu iegādes nepieciešamību, Ministru kabinetu bija informējusi par savu lēmumu atteikties no Nīderlandes piedāvājuma tulkot kuģa tehnisko dokumentāciju, norādot, ka dokumentācijas tulkošana paliek Latvijas puses atbildībā, Aizsardzības ministrijas un Nacionālo bruņoto spēku amatpersonas savlaicīgi neveica darbības, lai nodrošinātu dokumentācijas tulkošanu.
17. Tā kā kuģa ekspluatācijas un tehniskās apkopes nodrošināšanai nepieciešamā dokumentācija uz pretmīnu kuģiem nīderlandiešu valodā bija pieejama, Aizsardzības ministrija nepamatoti pieņēma lēmumu par dokumentācijas angļu valodā iegādi, kā rezultātā, neievērojot normatīvajā aktā¹⁰ noteikto, ka valsts iestādei jārikojas ar finanšu līdzekļiem lietderīgi, tas ir – rīcībai ir jābūt tādai, lai mērķi sasniegtu ar mazāko finanšu līdzekļu izlietojumu, vēl viena kuģa dokumentācijas komplekta iegādei angļu valodā tika izlietoti Ls 407 626.

⁷ Valsts investīciju projekta pieteikums par JS pretmīnu kuģu iegādi (NBS 13.05.2005. vēstules Nr. 02–1307 „Par VIP 2006. –2010.gadam projektu pieteikumu iesniegšanu” 10.pielikums)

⁸ Ministru kabineta (turpmāk zemsvītras atsaucēs - MK) 07.10.2003. noteikumu Nr. 560 „Valsts investīciju programmas sagatavošanas, finansēšanas un īstenošanas kārtība” 21.7. apakšpunkts (spēkā līdz 31.12.2005.).

⁹ Starp AM un Nīderlandes Finanšu ministriju noslēgtais līgums par piecu mīnu meklētāju kuģu pārdošanu, 25.08.2005. reģistrēts AM Juridiskajā departamentā ar Nr. C-148/AM2005 (turpmāk zemsvītras atsaucēs – Līgums par pretmīnu kuģu iegādi).

¹⁰ Likuma „Par valsts un pašvaldību līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 3.pants.

Revidējamās jomas īss raksturojums

18. Nacionālo bruņoto spēku (turpmāk tekstā – NBS) sastāvu, uzdevumus, vadības sistēmu, finansēšanu un kontroli nosaka Nacionālo bruņoto spēku likums. Atbilstoši likumam:
  - 18.1. NBS nodrošinājuma, bruņojuma un materiāltehniskā nodrošinājuma perspektīvo attīstību nosaka NBS attīstības ilgtermiņa plāns, kuru apstiprina Ministru kabinets¹¹.
  - 18.2. NBS apgāde ar materiāltehniskajiem resursiem notiek vienotas iegādes un apgādes sistēmas ietvaros. Iegādes noteikumus apstiprina aizsardzības ministrs, bet NBS apgādes iekšējo kārtību nosaka NBS komandieris¹².
  - 18.3. NBS komandieris atbild par NBS uzdevumu izpildei nepieciešamā personālsastāva, materiāltehnisko un finanšu resursu pieprasījuma savlaicīgu iesniegšanu aizsardzības ministram un šo resursu lietderīgu izmantošanu¹³.
  - 18.4. NBS spēku veida komandierim uzdevumu izpildei nepieciešamo materiāltehnisko resursu pieprasījums ir savlaicīgi jāiesniedz NBS komandierim¹⁴.
19. Publisko iepirkumu veikšanas kārtību valsts un pašvaldību vajadzībām līdz 30.04.2005. noteica likums „Par iepirkumu valsts vai pašvaldību vajadzībām”. Ar likuma 05.06.2003. grozījumiem¹⁵ tika uzdots Ministru kabinetam noteikt kārtību, kādā veic ar militāra rakstura preču pirkšanu un pakalpojumu sniegšanu saistītus iepirkumus.
20. Ministru kabinets 17.08.2004. izdeva noteikumus¹⁶, kuros ir noteikta kārtība, kādā tiek iepirktas militāra rakstura preces un sniegti ar šo preču iegādi saistītie militāra rakstura pakalpojumi. Noteikumu pielikumā ir noteikts militāra rakstura preču saraksts, kuru iegādēm piemērojami šie noteikumi, tai skaitā visu veidu karakuģi¹⁷.
21. Aizsardzības ministrs 2001.gadā noteica kārtību¹⁸, kādā ir jāplāno un jāorganizē materiāltehnisko līdzekļu iegāde NBS vajadzībām un 2002.gadā izveidoja Aizsardzības ministrijas (turpmāk tekstā – AM) Militāri tehniskās attīstības padomi (turpmāk tekstā – MTAP), kuras uzdevums ir izskatīt ieroču un bruņojuma iepirkuma apmēru un NBS apbruņojuma attīstības jautājumus¹⁹.
22. MTAP sastāvā atbilstoši nolikumam²⁰ ir aizsardzības ministrs, parlamentārais sekretārs, AM valsts sekretārs un AM valsts sekretāra vietnieki, NBS komandieris, NBS Apvienotā štāba priekšnieks un NBS spēku veidu komandieri. Jaunu tehnoloģiju materiāltehnisko līdzekļu iegādes gadījumā MTAP ir jāizvērtē iegādi pamatojošajos dokumentos atspoguļoto mērķu un plānoto aktivitāšu atbilstība valsts aizsardzības politikai un plānotās iegādes nepieciešamība²¹.
23. Sākot no 01.05.2006. iepirkumu veikšanas kārtību valsts un pašvaldību iestādēs nosaka Publisko iepirkumu likums. Ar likuma spēkā stāšanos, spēku zaudēja likums „Par iepirkumu valsts vai pašvaldību vajadzībām”. Līdz ar izmaiņām normatīvajos aktos aizsardzības ministrs

¹¹ Nacionālo bruņoto spēku likuma 20.pants.

¹² Nacionālo bruņoto spēku likuma 18.pants.

¹³ Nacionālo bruņoto spēku likuma 14.panta otrās daļas 4.punkts.

¹⁴ Nacionālo bruņoto spēku likuma 16.panta trešās daļas 4.punkts.

¹⁵ 05.06.2003. Likuma „Grozījumi likumā “Par iepirkumu valsts vai pašvaldību vajadzībām” 4.panta trešā daļa.

¹⁶ MK 17.08.2004. noteikumi Nr.714 „Kārtība kādā tiek veikti militāra rakstura preču un pakalpojumu iepirkumi”.

¹⁷ MK 17.08.2004. noteikumu Nr.714 „Kārtība kādā tiek veikti militāra rakstura preču un pakalpojumu iepirkumi” pielikuma „Militāra rakstura preces” 9.punkts (spēkā no 20.08.2004. līdz 30.04.2006.).

¹⁸ AM Iegādes instrukcija.

¹⁹ AM 24.07.2002. reglamenta Nr. AMR 1-24 „Aizsardzības ministrijas militāri tehniskās attīstības padomes nolikums” 1.punkts.

²⁰ AM 24.07.2002. reglamenta Nr. AMR 1-24 „Aizsardzības ministrijas militāri tehniskās attīstības padomes nolikums” 2.punkts.

²¹ AM Iegādes instrukcijas 314. un 335.punkts.

07.08.2006. izdeva iekšējo normatīvo aktu²², kurā noteica kārtību, kādā tiek veikta NBS nepieciešamo materiāltehnisko līdzekļu un visu veidu pakalpojumu (izņemot būvdarbus, būvprojektēšanu un nekustamā īpašuma nomu) iepirkumu plānošana un organizēšana.

24. Atbilstoši nolikumam²³ AM atbild par valsts aizsardzības politikas izstrādi. Viens no AM uzdevumiem²⁴ ir valsts aizsardzības tehniskā nodrošinājuma un apgādes sistēmas izveide. Par nodrošinājuma politikas izstrādi saskaņā ar NBS attīstības plāniem ir atbildīgs²⁵ AM Nodrošinājuma politikas departaments. AM Nodrošinājuma politikas departamenta darbu koordinē un kontrolē AM valsts sekretāra vietnieks nodrošinājuma jautājumos, kurš atbild par AM iegāžu un ar to saistīto procesu plānošanu un ieviešanu²⁶. AM valsts sekretāra vietnieka nodrošinājuma jautājumos pienākumos ietilpst arī projektu, kas saistīti ar nodrošinājuma jautājumiem, plānu izstrādes kontrole.

Revīzijas konstatējumi un secinājumi

1. Lēmuma pieņemšanas gaita par pretmīnu kuģu iegādi un līguma noslēgšana

Konstatējumi

1.1. Pretmīnu kuģu iegādes nepieciešamības izvērtējums

25. NBS un to sastāvdaļu galvenos uzdevumus nosaka normatīvais akts²⁷. Atbilstoši normatīvajam aktam²⁸ viens no NBS Jūras spēku (turpmāk tekstā – JS) uzdevumiem ir sprādzienbīstamu priekšmetu meklēšana jūrā un to iznīcināšana.
26. JS pretmīnu uzdevumu izpildei līdz 2007.gadam tika izmantoti trīs pretmīnu kuģi:
- 26.1.kopš 1994.gada divi *KONDOR* klases mīnu traleri, kuru atsavināšana, pārdodot izolē, ir plānota 2009.gadā²⁹;
- 26.2.kopš 1999.gada viens *LINDAU* klases mīnu meklētājs, kurš 05.03.2009. ir nodots Izglītības un zinātnes ministrijas Liepājas Jūrniecības koledžai³⁰.
27. Jūras spēkiem sākot no 2007.gada janvāra ir jānodrošina viena pretmīnu kuģa pastāvīga gatavība dalībai NATO ātrās reaģēšanas spēkos³¹. **[Konfidenciāli]**
28. Saskaņā ar starptautisko līgumu³² ir izveidota Baltijas jūras eskadra (turpmāk tekstā – BALTRON), kuras uzdevumos ietilpst atmiņēšanas operācijas un Baltijas valstu teritoriālo

²² AM 07.08.2006. noteikumi Nr.23-NOT „Iepirkuma plānu izstrādes un iepirkuma organizēšanas kārtība” (turpmāk zemsvītras atsaucēs – AM Iepirkuma plānu izstrādes un iepirkuma organizēšanas kārtība).

²³ MK 29.04.2003. noteikumu 236 „Aizsardzības ministrijas nolikums” 4.1.apakšpunkts.

²⁴ MK 29.04.2003. noteikumu 236 „Aizsardzības ministrijas nolikums” 5.9. apakšpunkts (redakcijā līdz 09.07.2008.) un 5.8. apakšpunkts (spēkā no 10.07.2008.).

²⁵ AM 12.08.2004. reglamenta Nr. AMR 1 – 47 „Nodrošinājuma politikas departamenta nolikums” 301. un 401.punkts (spēkā līdz 18.05.2006.); AM 19.05.2006. reglamenta Nr. 12 – REGL „Nodrošinājuma politikas departamenta nolikums” 12. un 13.punkts (spēkā līdz 10.07.2007.); AM 11.07.2007. reglamenta Nr. 20 – REGL „Nodrošinājuma politikas departamenta nolikums” 12. un 13.punkts.

²⁶ AM valsts sekretāra vietnieka nodrošinājuma jautājumos amata apraksts (apstiprināts ar AM 04.03.2005. rīkojumu Nr. 193 – pn, AM 05.11.2007. rīkojumu Nr. 1268 – pn un AM 02.07.2008. rīkojumu Nr. 889 – pn).

²⁷ Nacionālo bruņoto spēku likuma II nodaļa.

²⁸ Nacionālo bruņoto spēku likuma 8.panta 5.punkts.

²⁹ MK rīkojuma projekts Nr. VSS-724 „Par kuģu M 01 un M 02 atsavināšanu”.

³⁰ MK 05.03.2009. rīkojums Nr.154 „Par Nacionālo bruņoto spēku Jūras spēku mīnu kuģa M-03 „Namejs” nodošanu Liepājas Jūrniecības koledžas valdījumā”.

³¹ JS komandiera 02.02.2004. vēstule Nr.16-155 ”Par ziņojuma projektu AM Bruņojuma padomei par ALKMAAR klases pretmīnu kuģiem”.

³² Starptautiskais līgums „Latvijas Republikas valdības, Igaunijas Republikas valdības un Lietuvas Republikas vienošanās par Baltijas jūras eskadras izveidošanu”, apstiprināts Saeimā 19.06.1998.

ūdeņu un ekonomiskās zonas drošības stiprināšana, paredzot, ka katrai dalībvalstij BALTRON organizētajos pasākumos ir jāpiedalās vismaz ar vienu kuģi³³.

29. Ministru kabinets 16.11.2004. apstiprināja³⁴ Latvijas Republikas nacionālo pozīciju „Par ieguldījumu Eiropas Savienības ātrās reaģēšanas Kaujas grupās”, saskaņā ar kuru Latvija pauda gatavību iesaistīties Eiropas Savienības Kaujas grupās, piedāvājot to veidošanai vairākas kaujas atbalsta vienības, tai skaitā sākot no 2006.gada beigām vienu pretmīnu cīņas kuģi.

[Konfidenciali]

30. Ministru kabinets 11.07.2000. apstiprināja NBS attīstības ilgtermiņa plānu laika periodam no 2001. līdz 2012.gadam. Šajā dokumentā kopš tā izstrādes nav veikti grozījumi vai papildinājumi. Lai attīstītu JS mīnu meklēšanas spējas, plānā ir paredzēta viena mīnu meklētāja iegāde³⁵.

31. Ministru kabinets 08.06.2005. apstiprināja NBS vidēja termiņa attīstības plānu laika periodam no 2005. līdz 2008.gadam. Plānā paredzēts, ka JS minētajā periodā jāattīstās tā, lai sasniegtu NATO Spēku attīstības mērķos noteiktās spējas un pildītu normatīvajos aktos noteiktos uzdevumus:

31.1. JS līdz 31.12.2005. jāuzsāk pretmīnu cīņas kuģu iegādi, lai nodrošinātu kuģu rotāciju;

31.2. JS līdz 31.12.2006. jāsaņem viens pretmīnu kuģis dalībai starptautiskajās operācijās.

32. Atbilstoši aizsardzības ministra noteiktajai kārtībai³⁶:

32.1. Ja NBS ir nepieciešami jaunu tehnoloģiju materiāltehniskie līdzekļi, kas nav patreizējā NBS lietošanā, NBS ir jāsaņem un izvērtēšanai MTAP jāiesniedz dokumenti, kas pamato jaunas tehnoloģijas materiāltehnisko līdzekļu nepieciešamību³⁷.

32.2. MTAP ir jāizvērtē iegādi pamatojošajos dokumentos atspoguļoto mērķu un plānoto aktivitāšu atbilstība valsts aizsardzības politikai un plānotās iegādes nepieciešamība³⁸. Ja iesniegtajos dokumentos MTAP konstatē nepilnības, dokumentus atgriež to sagatavotājam, norādot konstatētās nepilnības un termiņus to novēršanai³⁹.

32.3. NBS komandieris ir atbildīgs⁴⁰ par:

32.3.1. prasību apstiprināšanu materiāltehniskajiem līdzekļiem, kas nepieciešami NBS uzdevumu izpildei un uz kā pamata nosaka prasības konkrētiem materiāltehniskajiem līdzekļiem iepirkumu plānošanas procesā;

32.3.2. dokumentu⁴¹, kas pamato jaunas tehnoloģijas materiāltehnisko līdzekļu nepieciešamību, izstrādi un šādu materiāltehnisko līdzekļu iegādes ierosināšanu.

33. **[Konfidenciali]**

34. Revīzijā konstatēts, ka 2003.gada oktobrī NBS JS komandieris informēja⁴² NBS komandieri, ka JS ir nepieciešami *vismaz trīs jauni* pretmīnu kuģi, lai Latvija pēc 2007.gada būtu spējīga pildīt NATO prasības. Vēstulē JS komandieris izteica priekšlikumu uzsākt sarunas ar Nīderlandes valdību par *ALKMAAR* klases pretmīnu kuģu iegādi.

³³ Latvijas Republikas Aizsardzības ministrijas, Igaunijas Republikas aizsardzības ministrijas, Lietuvas Republikas Nacionālās aizsardzības ministrijas 16.09.1999. vienošanās memoranda „Par Baltijas jūras spēku eskadras organizēšanu, vadīšanu, finansēšanu un pārvaldīšanu” 9.pants.

³⁴ MK 16.11.2004. sēdes protokols Nr. 66, 1 §.

³⁵ NBS Ilgtermiņa attīstības plāna laika periodam no 2001. līdz 2012.gadam (MK 11.07.2000. sēdes protokols Nr. 31, 8.§.) 7. un 8.tabula.

³⁶ AM Iegādes instrukcija.

³⁷ AM Iegādes instrukcijas 308., 309. un 328.punkts.

³⁸ AM Iegādes instrukcijas 314. un 335.punkts.

³⁹ AM Iegādes instrukcijas 314.punkts.

⁴⁰ AM Iegādes instrukcijas 402.punkts.

⁴¹ AM Iegādes instrukcijas 308., 309. un 328.punkts.

⁴² NBS JS komandiera 07.10.2003. vēstule Nr. 15-1370 „Par NBS Jūras spēku pretmīnu kuģiem”.

35. JS komandieris 04.11.2003. nosūtīja vēstuli⁴³ Nīderlandes Karalisko Jūras spēku komandierim, kurā informēja, ka ir sniedzis priekšlikumu AM uzsākt sarunas ar Nīderlandes valdību par *ALKMAAR* klases pretmīnu kuģu iegādi un izteica lūgumu organizēt JS speciālistu vizīti nolūkā iepazīties ar atsavināšanai paredzēto pretmīnu kuģu tehnisko stāvokli un kuģu nodošanas nosacījumiem. Revīzijā nav iegūti pierādījumi, ka NBS komandieris būtu uzdevis JS komandierim uzsākt sarunas ar Nīderlandes amatpersonām par *ALKMAAR* klases pretmīnu kuģu iegādi.
36. Aizsardzības ministrs 19.11.2003. nosūtīja vēstuli⁴⁴ Nīderlandes aizsardzības ministram, kurā izrādīja interesi par *ALKMAAR* klases pretmīnu kuģu iegādi un ierosināja abu valstu jūras spēku pārstāvju tikšanos, lai pārrunātu šo jautājumu detalizētāk. Aizsardzības ministrs uz 19.11.2003. nosūtītās vēstules⁴⁵ rezolūcijā NBS komandierim un AM valsts sekretāram norādīja, ka jautājums par *ALKMAAR* klases pretmīnu kuģu iegādi nav izskatīts un apstiprināts MTAP, kā arī lūdza turpmāk šādu patvaļu nepieļaut. Revīzijā konstatēts, ka pirms aizsardzības ministra vēstules nosūtīšanas Nīderlandes aizsardzības ministram AM nebija iesniegts neviens *ALKMAAR* klases pretmīnu kuģu iegādi pamatojošs dokuments⁴⁶.
37. 2003.gada decembrī NBS komandieris uz Nīderlandi nosūtīja⁴⁷ JS pārstāvjus, lai piedalītos sarunās par pretmīnu kuģu iegādi. Saskaņā ar komandējuma atskaiti⁴⁸:
- 37.1. JS pārstāvji *apmeklēja trīs konservācijā esošos kuģus* un secināja, ka tie atbilst JS prasībām un nodrošina iespēju piedalīties NATO ātrās reaģēšanas spēkos bez kuģa papildus modernizācijas.
- 37.2. Nīderlandes pārstāvji informēja, ka Latvija varētu iegādāties *visus piecus ALKMAAR* klases pretmīnu kuģus, ko Nīderlande plāno atsavināt.
38. NBS komandieris 05.01.2004. rezolūcijā uz komandējuma atskaites⁴⁹ JS komandierim uzdeva sagatavot ziņojumu ar klāt pievienotiem izmaksu aprēķiniem par kuģu iegādi un uzturēšanu politiskā lēmuma pieņemšanai.
39. JS komandieris 2004.gada februārī iesniedza NBS komandierim *ALKMAAR* klases pretmīnu kuģu iegādes projektu⁵⁰. Projektā norādīts:
- 39.1. *ALKMAAR* klases kuģi atbilst NATO prasībām un ar tiem ir iespējams nodrošināt nacionālās intereses;
- 39.2. lai JS spētu nodrošināt Latvijas kuģu dalību BALTRON projektā, NATO spēkos un nodrošinātu nacionālās intereses JS ir nepieciešami 3 – 4 pretmīnu kuģi;
- 39.3. viena kuģa sākotnējā pārdošanas cena, ieskaitot personāla apmācību, ir 13,5milj. eiro;
- 39.4. **[Konfidenciāli]**
40. JS komandieris 2004.gada 7.aprīlī informēja⁵¹ Nīderlandes Karalisko Jūras spēku komandieri, ka AM ir akceptējusi tālākai virzībai *ALKMAAR* klases pretmīnu kuģu iegādes projektu un

⁴³ NSB JS 04.11.2003. vēstule Nr. 15-1511 „*ALKMAAR class mine countermeasures ships*”.

⁴⁴ AM 19.11.2003. vēstule Nr. 01/3747.

⁴⁵ AM 19.11.2003. vēstule Nr. 01/3747.

⁴⁶ AM 02.09.2009. vēstules Nr.MV-N/2955 „Par informācijas sniegšanu” 1.punkts.

⁴⁷ NBS komandiera 05.12.2003. pavēle Nr.1820 – kom „Par ārzemju komandējumu”.

⁴⁸ JS štāba Operatīvās daļas priekšnieka ziņojums–atskaite par komandējumu (reģistrēts NBS štābā 30.12.2003. ar Nr. 9712).

⁴⁹ JS štāba Operatīvās daļas priekšnieka ziņojums – atskaite par komandējumu (reģistrēts NBS štābā 30.12.2003. ar Nr.9712).

⁵⁰ JS komandiera 02.02.2004. vēstule Nr.16-155 „Par ziņojuma projektu AM Bruņojuma padomei par *ALKMAAR* klases pretmīnu kuģiem”.

⁵¹ NBS JS 07.04.2004 vēstule Nr. 16-464.

projekta ietvaros paredz iegādāties *četrus pretmīnu kuģus*, bet atkarībā no sarunu rezultātiem par kopējām projekta izmaksām un to termiņiem, *varētu tikt pieņemts lēmums arī par piecu kuģu iegādi*. Revīzijā konstatēts, ka līdz minētās vēstules nosūtīšanai AM izskatīšanai nebija iesniegts neviens pretmīnu kuģu iegādi pamatojošs dokuments⁵².

41. 2004.gada 21.aprīlī NBS komandieris JS sagatavoto pretmīnu kuģu iegādes projektu iesniedza⁵³ aizsardzības ministram, izsakot priekšlikumu iegādāties *četrus pretmīnu kuģus*. AM netika iesniegts JS pretmīnu kuģu iegādes projektam pievienotais kuģu uzturēšanas izdevumu aprēķins.
42. 2004.gada 3.novembrī MTAP uzdeva⁵⁴ JS komandierim veikt tirgus izpēti pretmīnu kuģu iegādes iespēju apzināšanai. JS komandieris 2004.gada 22.novembrī informēja⁵⁵ NBS komandieri un AM Nodrošinājuma politikas departamentu, ka jau pirms MTAP uzdevuma⁵⁶ saņemšanas JS ir veikta tirgus izpēte, identificējot vairākas pretmīnu kuģu iegādes iespējas, un par vispiemērotāko atzīts Nīderlandes piedāvājums par *piecu pretmīnu kuģu iegādi*. Lai izstrādātu vienotu nostāju par pretmīnu kuģu iegādi, JS komandieris ierosināja 2004.gada 25.novembrī organizēt AM un NBS atbildīgo dienestu pārstāvju tikšanos. Saskaņā ar AM sniegto skaidrojumu šāda sanāksme notika, taču tā netika dokumentēta. Līdz ar to revīzijā nav iegūta informācija par šajā sanāksmē izstrādāto Latvijas nostāju pretmīnu kuģu iegādes jautājumā.
43. Atsaucoties JS uzaicinājumam⁵⁷, Nīderlandes Karaliskie Jūras spēki 2004.gada 1.decembrī Rīgā prezentēja Nīderlandes piedāvājumu. Nīderlande piedāvāja⁵⁸ iegādāties *piecus ALKMAAR* klases pretmīnu kuģus par kopējo summu 68,5 milj. eiro, tai skaitā kuģus *kādi tie ir* par 49,75 milj. eiro (t.i. 9,95milj.eiro par vienu kuģi), **[Konfidenciali]** JS komandu apmācību par 1 milj. eiro, tehniskās dokumentācijas tulkošanu uz angļu valodu par 1,5milj. eiro.
44. AM Divpusējo attiecību nodaļa sagatavoja informatīvu ziņojumu⁵⁹ AM valsts sekretāram par 2004.gada 1.decembrī notikušajām pārrunām starp Nīderlandes Karalisko Jūras spēku un AM pārstāvjiem, kurā norādīts, ka Nīderlande nevēlas pārdot Latvijai četrus kuģus. **[Konfidenciali]** Līdz ar to Latvija var iegādāties no viena līdz trim vai arī visus piecus kuģus. AM valsts sekretāra pienākumu izpildītāja 06.12.2004. rezolūcijā⁶⁰ AM Aizsardzības politikas plānošanas departamentam un Starptautiskās sadarbības departamentam norādīts, ka rūpīgi jāizvērtē nepieciešamība iegādāties piecus kuģus.
45. NBS komandieris 2005.gada 7.janvārī informēja⁶¹ AM valsts sekretāru, ka JS, pamatojoties uz MTAP lēmumu⁶², ir izskatītas vairākas pretmīnu kuģu iegādes iespējas un par vispiemērotāko atzīts iepriekš minētais Nīderlandes piedāvājums. NBS komandieris ierosināja jautājumu par

⁵² AM 02.09.2009. vēstules Nr.MV-N/2955 „Par informācijas sniegšanu” 2.punkts.

⁵³ NBS komandiera 21.04.2004. vēstule Nr. 01-1002 „Par ALKMAAR klases pretmīnu kuģu iegādes projektu”.

⁵⁴ Militāri tehniskās attīstības padomes 03.11.2004. sēdes protokols Nr. 26 5§.

⁵⁵ JS komandiera 22.11.2004. vēstule Nr.16-1436 „Par Nīderlandes AM pārstāvja vizīti saistībā ar pretmīnu kuģu piedāvājumu”.

⁵⁶ Militāri tehniskās attīstības padomes 03.11.2004. sēdes protokols Nr. 26 5§.

⁵⁷ JS komandiera 13.11.2004. vēstule Nr.16-1404 „*Invitation to visit Riga for discussions about acquisition Project of Alkmaar class MCM vessels*”.

⁵⁸ *NL Offer to Latvia for five RNLN MCMVS of ALKMAAR class presented during visit of Capt.Vos and Mr.Hofstee on 1 Dec 2004.*

⁵⁹ AM Starptautisko sakaru departamenta Divpusējo attiecību nodaļas 03.12.2004. ziņojums Nr. 1170.

⁶⁰ AM valsts sekretāra p.i. 06.12.2004. rezolūcija uz AM Starptautisko sakaru departamenta Divpusējo attiecību nodaļas 03.12.2004. ziņojuma Nr. 1170.

⁶¹ NBS komandiera 07.01.2005. vēstule Nr. 01-40 „Par jautājumu iekļaušanu izskatīšanai Militāri tehniskās attīstības padomes sēdē”.

⁶² Militāri tehniskās attīstības padomes 03.11.2004. sēdes protokols Nr. 26 5§.

pretmīnu kuģu iegādi iekļaut MTAP sēdē un iesniedza JS sagatavoto prezentāciju par kuģu iegādes nepieciešamību, kurā norādīts:

45.1. Sākot ar 2007.gadu JS ir nepieciešami *vismaz pieci* pretmīnu kuģi, lai nodrošinātu minimālo sagatavošanās, dalības, atpūtas un uzturēšanās ciklu NATO, BALTRON un nacionālo uzdevumu izpildē. Jāatzīmē, ka 2003.gada oktobra pieprasījumā, ko JS komandieris iesniedza NBS komandierim, bija norādīts, ka, lai Latvija pēc 2007.gada būtu spējīga pildīt NATO, BALTRON un nacionālās prasības, JS uzdevumu izpildei sākot ar 2007.gadu nepieciešami *vismaz trīs* pretmīnu kuģi. Revīzijā konstatēts, ka JS uzdevumos, kuri saistīti ar JS pretmīnu spēju attīstību, kopš to formulēšanas izmaiņas nav veiktas.

[Konfidenciāli]

45.2. Nīderlandes un Beļģijas (*ALKMAAR* klases kuģi) piedāvājumu un Lielbritānijas (*SUNDOWN* klases kuģi) piedāvājuma salīdzinājums ar JS ekspluatācija esošajiem kuģiem (*LINDAU* un *KONDOR* klases kuģi), kas ietver kuģu vecuma un kalpošanas ilguma, komplektācijas, kuģu spēju un uzturēšanas izdevumu novērtējumu 10 ballu sistēmā. Revīzijā nav konstatēts dokumentēts pamatojums ne piedāvājumu vērtēšanas kritēriju noteikšanai, ne saņemto piedāvājumu izvērtēšanas gaitai JS. Līdz ar to nav skaidri vērtēšanas kritēriju novērtējuma pieņēmumi, lai piešķirtu noteiktu vērtējumu (balles). Piemēram, kritērija – *kuģu uzturēšanas izdevumi* novērtējums ir no 5 līdz 8 ballēm, taču izdevumu apmērs naudas izteiksmē nav atspoguļots.

46. MTAP 2005.gada 12.janvārī izskatīja NBS komandiera iesniegto informāciju⁶³ un pieņēma lēmumu uzdot JS sākt oficiālas sarunas ar Nīderlandes karaliskajiem Jūras spēkiem *par piecu pretmīnu kuģu iegādi*⁶⁴, kā arī sagatavot pirkuma līguma projektu par piecu Nīderlandes pretmīnu kuģu iepirkumu, saskaņot to ar Nīderlandes bruņotajiem spēkiem un iesniegt AM Nodrošinājuma politikas departamentā. Atbilstoši AM noteikumiem pirms iegādes apstiprināšanas MTAP bija jāiesniedz vairāki iegādi pamatojoši dokumenti. Revīzijā nav konstatēti pierādījumi, kas apliecina, ka pirms lēmuma par piecu pretmīnu kuģu iegādi MTAP būtu iesniegti un izvērtēti:

46.1. AM noteikumos paredzētie dokumenti, kuri bija MTAP jāiesniedz pirms iegādes apstiprināšanas⁶⁵:

46.1.1. *Pamatuzdevumu un pamatprasību dokuments*⁶⁶, kurā ietvertas pamatprasības jaunu pretmīnu kuģu iegādei.

46.1.2. *Jauniegādes pieprasījuma dokuments*⁶⁷, kurā ietvertas prasības jauno pretmīnu kuģu savietojamībai un integrēšanai JS, to kvalitātes nodrošināšanai un personāla apmācībai, kā arī projekta prognozējamās izmaksas un tā finansēšanas avoti.

46.2. dokumenti, kuros būtu atspoguļots iegādājamo *ALKMAAR* klases pretmīnu kuģu tehniskā stāvokļa izvērtējums un sniegta informācija par plānotās iegādes finanšu ietekmi uz valsts budžetu nākotnē.

47. No 2005.gada 26.janvāra līdz 27.janvārim Nīderlandē notika sarunas⁶⁸ starp Nīderlandes Finanšu ministriju un AM par piecu *ALKMAAR* klases pretmīnu kuģu pārdošanu. Sarunās

⁶³ NBS komandiera 07.01.2005. vēstule Nr. 01-40 „Par jautājumu iekļaušanu izskatīšanai Militāri tehniskās attīstības padomes sēdē”.

⁶⁴ Militāri tehniskās attīstības padomes 12.01.2005. sēdes protokols Nr.27§5.

⁶⁵ AM Iegādes instrukcijas 314.punkts.

⁶⁶ AM Iegādes instrukcijas 314.punkts, 5.b. pielikums.

⁶⁷ AM Iegādes instrukcijas 314.punkts, 5.b. pielikums.

⁶⁸ *Minutes of Meeting on 26 and 27 January 2005.*

piedalījās⁶⁹ AM valsts sekretāra vietniece nodrošinājuma jautājumos, AM Juridiskā departamenta Līgumu nodaļas vadītāja, JS komandieris un JS štāba Ilgtermiņa plānošanas pārvaldes priekšnieks. Revīzijā netika iegūta informācija par to, kāda bija kopējā Latvijas nostāja kuģu iegādes jautājumā un sarunas vēlamais rezultāts. Atbilstoši AM sniegtajam skaidrojumam⁷⁰ šajā vizītē galvenais uzdevums bija vienoties par kuģu cenu un maksājumu grafiku. Pēc notikušajām sarunām AM Valsts sekretāra vietniece nodrošinājuma jautājumos informēja⁷¹ AM valsts sekretāru, ka:

47.1. sarunu gaitā tika panākta vienošanās:

47.1.1. samazināt kuģu iegādei nepieciešamo finansējumu par 11,5 milj. eiro, līdz ar to projekta kopējās izmaksas veido 57 milj. eiro, tai skaitā kuģi *kādi tie ir* 40 milj. eiro (t.i. 8 milj. eiro par vienu pretmīnu kuģi). **[Konfidenciāli]** Maksāšanas termiņi tika pagarināti no pieciem līdz astoņiem gadiem;

47.1.2. atteikties no Nīderlandes piedāvājuma un dokumentācijas tulkošanu veikt Latvijā, ņemot vērā, ka dokumentācija ir nepieciešama latviešu valodā un Nīderlandes piedāvājums tulkot kuģu tehnisko dokumentāciju no nīderlandiešu valodas uz angļu valodu palielinātu kuģu iegādes izdevumus. Dokumentācijas tulkošanu varētu veikt Tulkošanas un terminoloģijas centrs.

47.2. lai varētu pieņemt lēmumu par kuģu iegādi, JS nepieciešams sagatavot aprēķinus par papildus izmaksām, kas nepieciešamas vienas komandas nosūtīšanai apmācībai uz Beļģiju, tehniskās dokumentācijas tulkošanai no nīderlandiešu valodas uz latviešu valodu un kuģu transportēšanas izdevumiem, kā arī veikt salīdzinošo analīzi par kuģu uzturēšanas izmaksām (JS rīcībā esošajiem kuģiem un jaunajiem kuģiem).

48. AM valsts sekretāra vietniece 11.02.2005. uzdeva⁷² AM Nodrošinājuma politikas departamentam sagatavot dokumentus iesniegšanai MTAP, norādot, ka lēmuma pieņemšanai ir nepieciešams no JS saņemt papildus informāciju, tai skaitā aprēķinus par papildus izmaksām un kuģu uzturēšanas izmaksu analīzi.

49. AM Nodrošinājuma politikas departaments 15.02.2005. nosūtīja vēstuli⁷³ JS komandierim, kurā, pamatojoties uz 2005.gada janvāra MTAP lēmumu, lūdza iesniegt ar Nīderlandes bruņotajiem spēkiem saskaņotu līguma projektu un pievienot Ministru kabinetā izskatāmā informatīvā ziņojuma projektu, norādot iepirkuma nepieciešamību, kā arī tā tehnisko un finansiālo pamatotību. Papildus iepriekš minētajam AM Nodrošinājuma politikas departaments 2005.gada 16.februārī JS lūdza iesniegt arī AM valsts sekretāra vietnieces 11.02.2005. pieprasīto informāciju par finansiālajiem aprēķiniem.

50. Revīzijā nav iegūti pierādījumi, ka JS atbilstoši 2005.gada janvāra MTAP lēmumam⁷⁴ būtu izstrādāts, saskaņots un AM iesniegts līguma projekts par piecu pretmīnu kuģu iegādi. 2005.gada martā AM Nodrošinājuma politikas departamentā tika saņemts⁷⁵ JS ziņojums, kurā sniegta informācija par:

50.1. pašreizējo JS pretmīnu kuģu tehnisko stāvokli un Nīderlandes piedāvājuma par *ALKMAAR* klases pretmīnu kuģu pārdošanu saturu;

⁶⁹ AM 24.01.2005. pavēle Nr. 28 – ārz.kom „Par ārzemju komandējumu”, NBS komandiera 21.01.2005. pavēle Nr. 114 – kom „Par ārzemju komandējumu”.

⁷⁰ AM 02.09.2009. vēstule Nr. MV – N/2955 „Par informācijas sniegšanu”.

⁷¹ AM Valsts sekretāra vietnieces nodrošinājuma jautājumos 11.02.2005. ziņojums (14.02.05. reģistrēts AM ar Nr.1049).

⁷² AM Valsts sekretāra vietnieces nodrošinājuma jautājumos 11.02.05. rezolūcija uz AM Valsts sekretāra vietnieces nodrošinājuma jautājumos 11.02.2005. ziņojuma (reģistrēts 14.02.05. AM Nodrošinājuma politikas departamentā ar Nr. 292).

⁷³ AM Nodrošinājuma politikas departamenta 15.02.2005. vēstule Nr. 12 – 120 „Par pretmīnu kuģu iegādi no Nīderlandes”.

⁷⁴ Militāri tehniskās attīstības padomes 12.01.2005. sēdes protokols Nr.27§5.

⁷⁵ AM Nodrošinājuma politikas departamenta 03.03.2005. ziņojums AM valsts sekretāram Nr. 12-165.

- 50.2. papildus izmaksām Ls 410 000 apmērā, kas saistītas ar pretmīnu kuģu iegādi, tai skaitā kuģu dokumentācijas tulkošana – Ls 230 000, tehniskā personāla nosūtīšana apmācībai uz Beļģiju – Ls 60 000, kuģu transportēšanas izdevumi uz Latviju – Ls 120 000;
- 50.3. pretmīnu kuģu ekspluatācijas izdevumu salīdzinājumu, norādot, ka viena *ALKMAAR* klases kuģa uzturēšanas izmaksas ir Ls 108 500 gadā, savukārt *LINDAU* un *KONDOR* klases kuģu izdevumi attiecīgi Ls 124 400 un Ls 174 300. **[Konfidenciāli]**
51. AM Nodrošinājuma politikas departaments 03.03.2005. sagatavoja ziņojumu⁷⁶ AM valsts sekretāram, kurā, izvērtējot iesniegto informāciju par pretmīnu kuģu iegādi, secināts:
- 51.1. nav skaidra priekšstata par plānoto līdzekļu izlietojumu pa gadiem un papildus nepieciešamo līdzekļu apjomu;
- 51.2. trīs veco pretmīnu kuģu uzturēšanas izmaksas tikai nedaudz atšķiras no piecu *ALKMAAR* pretmīnu kuģu uzturēšanas izmaksām;
- 51.3. nav norādīts, kā tiks veidotas divas jauno kuģu apkalpes, jo pašreizējo JS pretmīnu kuģu darbību nodrošina trīs apkalpes.
52. Kārtību, kādā valstī tiek iepirkta militāra rakstura preces un sniegti ar šo preču iegādi saistītie militāra rakstura pakalpojumi līdz 01.05.2006. noteica normatīvie akti⁷⁷. Atbilstoši normatīvajam aktam⁷⁸, ja ārvalstu bruņotie spēki piedāvā Latvijai iegādāties to lietošanā esošus materiāli tehniskos līdzekļus:
- 52.1. pasūtītājam ir jāizvērtē nepieciešamība iepirkt piedāvātos materiāli tehniskos līdzekļus un jāpieņem attiecīgs lēmums⁷⁹;
- 52.2. ja iepirkuma plānotā vērtība pārsniedz Ls 500 000, pasūtītājam Ministru kabinetā ir jāiesniedz informatīvu ziņojumu, norādot iepirkuma nepieciešamību, kā arī tā tehnisko un finansiālo pamatotību un pievienojot vienošanās projekts ar ārvalstu bruņotajiem spēkiem⁸⁰;
- 52.3. iepirkuma procedūru var turpināt tikai pēc tam, kad Ministru kabinets ir akceptējis pasūtītāja lēmumu⁸¹.
53. 09.03.2005. MTAP izskatīja JS komandiera un AM valsts sekretāra vietnieces nodrošinājuma jautājumus ziņojumus⁸² par sarunām ar Nīderlandes Valsts Aizsardzības ministriju un nolēma⁸³:
- 53.1. apstiprināt *piecu pretmīnu kuģu* iepirkumu no Nīderlandes par kopējo summu 57 milj. eiro;
- 53.2. uzdot AM Nodrošinājuma politikas departamentam sagatavot informatīvu ziņojumu iesniegšanai Ministru kabinetā;
- 53.3. uzdot AM Juridiskajam departamentam ar Nīderlandes Finanšu ministriju saskaņot līguma projektu.

⁷⁶ AM Nodrošinājuma politikas departamenta 03.03.2005. ziņojums AM valsts sekretāram Nr. 12-165.

⁷⁷ Likums „Par iepirkumu valsts vai pašvaldību vajadzībām” un MK 17.08.2004. noteikumi Nr.714 „Kārtība kādā tiek veikti militāra rakstura preču un pakalpojumu iepirkumi” (zaudēja spēku no 01.05.2006.).

⁷⁸ MK 17.08.2004. noteikumi Nr.714 „Kārtība kādā tiek veikti militāra rakstura preču un pakalpojumu iepirkumi”.

⁷⁹ MK 17.08.2004. noteikumu Nr.714 „Kārtība kādā tiek veikti militāra rakstura preču un pakalpojumu iepirkumi” 21.punkts.

⁸⁰ MK 17.08.2004. noteikumu Nr.714 „Kārtība kādā tiek veikti militāra rakstura preču un pakalpojumu iepirkumi” 22.punkts.

⁸¹ MK 17.08.2004. noteikumu Nr.714 „Kārtība kādā tiek veikti militāra rakstura preču un pakalpojumu iepirkumi” 23.punkts.

⁸² AM Valsts sekretāra vietnieces nodrošinājuma jautājumus 11.02.2005. ziņojums.

⁸³ Militāri tehniskās attīstības padomes 09.03.2005. sēdes protokols Nr.28§1.

54. JS štāba Ilgtermiņa plānošanas pārvaldes priekšnieka pienākumu izpildītājs laikā no 2005.gada 16.jūnija līdz 17.jūnijam atradās komandējumā Nīderlandē, lai piedalītos Nīderlandes Bruņoto spēku Materiālās daļas realizācijas nodaļas vadītāja maiņas ceremonijā. Atbilstoši komandējuma atskaitei⁸⁴, kura iesniegta NBS komandierim, komandējuma mērķis bija iepazīties ar jauno nodaļas vadītāju, kā arī tikties ar visiem Nīderlandes puses pārstāvjiem, kuri bija iesaistīti *ALKMAAR* kuģu projektā, lai aprunātu pēdējās aktualitātes projekta ietvaros un turpmākos soļus projekta realizācijas gaitā. Atbilstoši komandējuma atskaites 4.punktam tika apspriesta hipotētiska iespēja *piecu pretmīnu kuģu* vietā iegādāties tikai *trīs pretmīnu kuģus*. Norādīts, ka šādā gadījumā jautājums tiktu atgriezts izskatīšanai Nīderlandes Aizsardzības ministrijā un kuģi atkārtoti tiktu piedāvāti par sākotnējo cenu, kā arī tiktu saīsināts maksājuma grafiks. Jāatzīmē, ka 08.06.2005. NBS komandierim bija iesniegts⁸⁵ JS atbilstoši MTAP 12.01.2005. lēmumam sagatavotais pretmīnu kuģu pirkuma līguma projekts par *piecu ALKMAAR* klases pretmīnu kuģu iegādi.
55. AM 06.07.2005. iesniedza⁸⁶ izskatīšanai Ministru kabinetā informatīvo ziņojumu⁸⁷ un pretmīnu kuģu pirkuma līguma projektu par *piecu* pretmīnu kuģu iegādi. Dokumenti pirms to iesniegšanas Ministru kabinetā bija saskaņoti normatīvajā aktā⁸⁸ noteiktajā kārtībā.
56. Ministru kabinets 19.07.2005. pieņēma lēmumu⁸⁹ atļaut AM slēgt līgumu ar Nīderlandes Karalistes Finanšu ministriju par *piecu* Nīderlandes Karalisko Jūras spēku pretmīnu kuģu pirkšanu⁹⁰.
57. AM un Nīderlandes Finanšu ministrija 24.08.2005. noslēdza līgumu⁹¹ par piecu Nīderlandes Karalisko Jūras spēku pretmīnu kuģu pārdošanu, paredzot piecu *ALKMAAR* klases pretmīnu kuģu piegādi laika posmā no 2006.gada decembra līdz 2009.gada janvārim. Atbilstoši līgumam kopējā līguma summa ir 57 milj. eiro, tai skaitā:
- 57.1. pieci pretmīnu kuģi darba kārtībā (*operational condition*) – 56,25 milj. eiro;
  - 57.2. Latvijas instruktoru apmācība Beļģijas tehniskajā skolā – 250 tūkst. eiro;
  - 57.3. dokumentācijas tulkošana tehniskās skolas vajadzībām – 200 tūkst. eiro;
  - 57.4. praktiskās divu apkalpju apmācības uz kuģa (viena nedēļa ostā un divas nedēļas jūrā) – 300 tūkst. eiro.

1.2. Noslēgtā līguma par pretmīnu kuģu iegādi izvērtējums

58. – 66. **[Konfidenciāli]**

Secinājumi

67. Noslēdzot līgumu par piecu pretmīnu kuģu iepirkumu no Nīderlandes Karaliskajiem Jūras spēkiem bez pietiekama izvērtējuma, AM uzņēmās ilgtermiņa saistības 57 milj. eiro apmērā un

⁸⁴ JS štāba Ilgtermiņa plānošanas pārvaldes priekšnieka p.i. 20.06.2005. komandējuma atskaite.

⁸⁵ JS komandiera 08.06.2005. vēstule Nr. 16 – 787 „Par līguma projektu par mīnu meklētāju kuģu iegādi no Nīderlandes”.

⁸⁶ AM 06.07.2005. vēstule Nr. DVN-142 „Par Ministru kabineta protokollēmumā projektu „Par mīnu meklētāju kuģu iepirkumu no Nīderlandes Karaliskajiem Jūras spēkiem” (deklasificēts 19.02.2007.).

⁸⁷ AM 06.07.2005. vēstules Nr. DVN-142 „Par Ministru kabineta protokollēmumā projektu „Par mīnu meklētāju kuģu iepirkumu no Nīderlandes Karaliskajiem Jūras spēkiem” (deklasificēts 19.02.2007.) 1. pielikums „Informatīvais ziņojums MK protokollēmuma „Par mīnu meklētāju kuģu iepirkumu no Nīderlandes Karaliskajiem Jūras spēkiem” projektam” (turpmāk zemsivītras atsaucēs – Informatīvais ziņojums).

⁸⁸ MK 11.03.2002. noteikumi Nr. 111 „Ministru kabineta kārtības rullis” (spēkā līdz 28.02.2009.).

⁸⁹ MK 19.07.2005. sēdes protokols Nr.42 §38.

⁹⁰ MK 19.07.2005. sēdes protokols Nr.42 §38.

⁹¹ Līgums par pretmīnu kuģu iegādi.

risku, ka valsts budžeta līdzekļi vismaz 10,15 milj. eiro jeb 7,13 milj. Ls⁹² apmērā var tikt izlietoti nelietderīgi.

67.1. Tā kā līdz pretmīnu kuģu iegādes ierosināšanai JS uzdevumu izpilde tika nodrošināta ar trīs pretmīnu kuģiem un JS uzdevumos izmaiņas nebija veiktas, līdz ar to, izmantojot sākotnējo Nīderlandes piedāvājumu, kur viena kuģa *kāds tas ir* pārdošanas cena bija 9,95 milj. eiro un iegādājoties trīs kuģus, to iegādei būtu jāizlieto 29,85 milj. eiro.

67.2. Lai gan nebija pietiekama pamatojuma, AM tika pieņemts lēmums par piecu kuģu iegādes nepieciešamību, kā rezultātā noslēgtais līgums pamatojās uz vienošanos, ka Nīderlande pārdos kuģi *kāds tas ir* par 8 milj. eiro, līdz ar ko piecu kuģu *kādi tie ir* iegādei jāizlieto 40 milj. eiro.

68. **[Konfidenciāli]** AM lēmums par piecu ALKMAAR klases pretmīnu kuģu iepirkumu no Nīderlandes tika pieņemts bez pietiekama izvērtējuma.

68.1. Lēmums⁹³ MTAP tika pieņemts, neprasot skaidrojumus un neveicot papildus izvērtējumu, lai gan:

68.1.1. NBS, neievērojot aizsardzības ministra noteikto iegādes plānošanas kārtību, nebija izstrādāti un MTAP izvērtēšanai netika iesniegti pretmīnu kuģu iegādi pamatojošie dokumenti:

68.1.1.1. prasības⁹⁴ kuģiem, kas ir nepieciešami JS pretmīnu uzdevumu izpildei, uz kā pamata būtu nosakāmas prasības pretmīnu kuģu iegādei;

68.1.1.2. dokumenti⁹⁵, kas pamato jaunu pretmīnu kuģu iegādes nepieciešamību, nosaka prasības jauno pretmīnu kuģu integrēšanai JS un to personālsastāva nodrošināšanai.

68.1.2. JS uzdevumos saistībā ar pretmīnu spēju attīstību, izmaiņas nebija veiktas, taču pretmīnu kuģu iegādes plānošanas laikā JS vajadzībām nepieciešamo kuģu skaits tika palielināts no *trim līdz pieciem* kuģiem.

68.1.2.1. Līdz pretmīnu kuģu iegādes ierosināšanai JS pretmīnu uzdevumu izpilde tika nodrošināta ar trim pretmīnu kuģiem, no kuriem viens 2006.gadā tika modernizēts, lai 2007.gadā nodrošinātu dalību NATO ātrās reaģēšanas spēkos.

68.1.2.2. Kopš 2003.gada oktobra NBS komandiera rīcībā bija informācija, ka JS nepieciešami vismaz *trīs* jauni pretmīnu kuģi. 2004.gada aprīlī NBS komandieris informēja⁹⁶ aizsardzības ministru par *četrus* pretmīnu kuģu iegādes nepieciešamību, savukārt 2005.gada janvārī⁹⁷ AM valsts sekretāru – par vismaz *piecu* pretmīnu kuģu iegādes nepieciešamību.

68.1.2.3. Lai gan jau bija saņemts MTAP apstiprinājums piecu kuģu iegādei, 2005.gada jūnijā JS un Nīderlandes pārstāvju tikšanās laikā tika apspriesta iespēja piecu pretmīnu kuģu vietā iegādāties tikai *trīs* pretmīnu kuģus.

68.2. Lēmums⁹⁸ MTAP tika pieņemts, neizvērtējot plānotās iegādes finanšu ietekmi uz valsts budžetu nākotnē.

68.2.1. Tā kā NBS komandiera 2004.gada aprīlī iesniegtajam⁹⁹ pretmīnu kuģu iegādes projektam nebija pievienota JS sagatavotā informācija par pretmīnu kuģa

⁹² Latvijas Bankas oficiāli noteiktais valūtas kurss uz 01.10.2009. (1LVL = 0,702804 EUR).

⁹³ Militāri tehniskās attīstības padomes 09.03.2005. sēdes protokols Nr.28§1.

⁹⁴ AM Iegādes instrukcijas 402.punkts.

⁹⁵ AM Iegādes instrukcijas 308., 309. un 328.punkts.

⁹⁶ NBS komandiera 21.04.2004. vēstule Nr. 01 – 1002 „Par ALKMAAR klases pretmīnu kuģu iegādes projektu”.

⁹⁷ NBS komandiera 07.01.2005. Nr. 01 – 40 „Par jautājuma iekļaušanu izskatīšanai Militāri tehniskās attīstības padomes sēdē”.

⁹⁸ Militāri tehniskās attīstības padomes 09.03.2005. sēdes protokols Nr.28§1.

⁹⁹ NBS komandiera 21.04.2004. vēstule Nr. 01-1002 „Par ALKMAAR klases pretmīnu kuģu iegādes projektu”.

ekspluatācijas izdevumiem, līdz lēmuma¹⁰⁰ pieņemšanai par sarunu uzsākšanu ar Nīderlandi, AM rīcībā nebija pilnīgas informācijas par kuģu ekspluatācijas izmaksām un citiem papildus izdevumiem, par ko liecina arī AM valsts sekretāra vietnieces nodrošinājuma jautājumos 2005.gada februārī sniegtā informācija¹⁰¹.

68.2.2. Lai gan AM bija saņemts¹⁰² JS ziņojums, kurā bija norādīti papildus izdevumi budžetam, tai skaitā tādi izdevumi, kuru finansēšanai JS budžetā līdzekļu nebija un AM Nodrošinājuma politikas departaments savā ziņojumā norādīja, ka nav skaidrs papildus nepieciešamo līdzekļu apjoms, MTAP sēdē, apstiprinot piecu pretmīnu kuģu iegādi, netika izskatīta¹⁰³ informācija par kuģu ekspluatācijas izmaksām un citiem papildus izdevumiem.

69. **[Konfidenciāli]** NBS komandieris nav ievērojis normatīvajā aktā¹⁰⁴ noteikto un nav savlaicīgi iesniedzis aizsardzības ministram JS pretmīnu uzdevumu izpildei nepieciešamo finanšu resursu pieprasījumu.
70. **[Konfidenciāli]** JS komandieris pieļāvis neprecīzas informācijas iesniegšanu AM.
71. – 72. **[Konfidenciāli]**
73. Tā kā AM nebija nodrošināts atbilstošs piecu mīnu meklētāju kuģu iegādes nepieciešamības un plānotās iegādes finanšu ietekmes uz valsts budžetu izvērtējums, Ministru kabinetā iesniegtā informācija¹⁰⁵ lēmumam par piecu pretmīnu kuģu iepirkumu no Nīderlandes Karaliskajiem Jūras spēkiem nebija pilnīga.

2. Kuģu iegādes projekta finansēšana

Konstatējumi

74. NBS sagatavoja un 2005.gada 13.maijā AM iesniedza¹⁰⁶ valsts investīciju projekta pieteikumu par JS pretmīnu kuģu iegādi, kas AM tika izvērtēts¹⁰⁷ un nosūtīts¹⁰⁸ Ekonomikas ministrijai iekļaušanai Valsts investīciju programmā 2006. – 2010.gadam. Atbilstoši AM sniegtajam skaidrojumam¹⁰⁹ valsts investīciju projekts netika reģistrēts. Revīzijā konstatēts, ka projekta finansēšana tika uzsākta 2006.gadā, izdevumus veicot no EKK 7151 – *investīcijas valsts budžeta finansētām investīcijām no valsts budžeta līdzekļiem* plānotajiem līdzekļiem. Atbilstoši normatīvajam aktam¹¹⁰, kas līdz 01.01.2007. noteica valsts budžeta izdevumu klasifikāciju, šajā izdevumu kodā uzskaita investīcijas, kuras tiek finansētas saskaņā ar valsts investīciju programmu (VIP).

¹⁰⁰ Militāri tehniskās attīstības padomes 12.01.2005. sēdes protokols Nr.27§5.

¹⁰¹ AM Valsts sekretāra vietnieces nodrošinājuma jautājumos 11.02.2005. ziņojums (14.02.05. reģistrēts AM ar Nr. 1049).

¹⁰² AM Nodrošinājuma politikas departamenta 03.03.2005. ziņojums Nr. 12 – 165 „09.03.2005. MTAP izskatāmo jautājumu un iesniegtās informācijas izvērtējums” (03.03.2005 reģistrēts AM lietvedībā ar Nr. 1519).

¹⁰³ Militāri tehniskās attīstības padomes 09.03.2005. sēdes protokols Nr.28§1.

¹⁰⁴ Nacionālo bruņoto spēku likuma 14.panta otrās daļas 4.punkts.

¹⁰⁵ Informatīvais ziņojums.

¹⁰⁶ NBS 13.05.2005. vēstules Nr. 02 – 1307 „Par VIP 2006.–2010.gadam projektu pieteikumu iesniegšanu” 10.pielikums un NBS komandiera 08.09.2005. vēstule Nr. 01–2279 „Par precizēto VIP investīciju projektu pieteikumu 2006. – 2010.gadam iesniegšanu”.

¹⁰⁷ Militāri tehniskās attīstības padomes 27.07.2005. sēdes protokols Nr.33, 6§; AM 02.09.2005. vēstule Nr. MV-N/3393 „Par precizētajiem Valsts investīciju projektu pieteikumiem 2006.– 2010.gadam”.

¹⁰⁸ AM 09.09.2005. vēstule Nr. MV-N/3484 „Par aktualizēto Valsts investīcijas programmas projektu 2006. – 2010.gadam”.

¹⁰⁹ AM 10.11.2009. vēstule Nr. JPN-01/18 „Par revīzijas ziņojuma projektu revīzijas lietā Nr.5.1-2-10/2009”.

¹¹⁰ MK 01.03.2005. noteikumi Nr.155 „Noteikumi par budžetu izdevumu klasifikāciju atbilstoši ekonomiskajām kategorijām” (zaudēja spēku no 01.01.2007.) 1.pielikums „Budžetu izdevumu klasifikācija atbilstoši ekonomiskajām kategorijām”.

75. Valsts investīciju programmas sagatavošanas, finansēšanas un īstenošanas kārtību līdz 01.01.2006. noteica normatīvie akti¹¹¹. Atbilstoši normatīvajam aktam¹¹² Valsts investīciju projekta pieteikumā bija jānorāda ietekme uz valsts budžetu – projekta īstenošanas izmaksas, ekspluatācijas izmaksas, valsts budžeta līdzekļu ietaupījumi vai papildu ienākumi budžetā pēc projekta īstenošanas. NBS projekta pieteikumā¹¹³ nebija norādīti projekta ekspluatācijas izdevumi, taču bija norādīts, ka tos noteiks pēc kuģu iegādes līguma parakstīšanas un pirmā kuģa saņemšanas.
76. AM 24.08.2005. noslēdza līgumu par pretmīnu kuģu iegādi, paredzot maksājumus līdz 2012.gadam kopumā 57 milj. eiro jeb 40,06 milj. Ls¹¹⁴ apmērā.
77. Finansējuma apjoms valsts aizsardzībai, drošībai un integrācijai NATO sākot no 02.05.2001. ir noteikts Valsts aizsardzības finansēšanas likumā. Līguma¹¹⁵ slēgšanas brīdī likumā¹¹⁶ bija paredzēts līdz 2008.gadam (ieskaitot) katru gadu valsts aizsardzībai, drošībai un integrācijai NATO valsts budžeta ietvaros piešķirt finansējumu 2% apmērā no iekšzemes kopprodukta.
78. Valsts budžeta izstrādāšanas, apstiprināšanas un izpildes kārtību nosaka Likums par budžetu un finanšu vadību¹¹⁷. Valsts budžeta likums ietver valsts ilgtermiņa saistības¹¹⁸ un nosaka pilnvaras valsts ilgtermiņa saistībām, kuras gadskārtējā valsts budžeta likumā tiek atspoguļotas atsevišķi no budžeta gada apropriācijām¹¹⁹. Likumā nav paredzēti izņēmumi attiecībā uz valsts aizsardzības budžeta izstrādāšanu, apstiprināšanu un izpildes kārtību.
79. Līdz 01.01.2007. Likumā par budžetu un finanšu vadību¹²⁰ bija noteikts valsts budžeta pieprasījumu sastāvs, tai skaitā budžeta pieprasījumos bija jānorāda investīcijām plānojamo naudas līdzekļu apjoms un plānojamos ikgadējos ekspluatācijas izdevumus pēc projekta pabeigšanas turpmākajos piecos gados. AM budžeta pieprasījumā 2006.gadam bija norādīti JS pretmīnu kuģu iegādei paredzami finanšu līdzekļi 29,3 milj. Ls apmērā, tai skaitā 2006.gadam – 6,8 milj. Ls, no 2007. līdz 2008.gadam – katru gadu 5,6 milj. Ls, bet tālākā laika posmā līdz projekta īstenošanai – 11,24 milj. Ls.
80. Valsts budžeta likumā, sākot no 2006.gada, AM valsts budžeta ilgtermiņa saistību pieļaujamo apjomu sastāvā ir paredzēti finanšu līdzekļi pretmīnu kuģu iegādei:
- 80.1. 2006.gada budžeta likumā¹²¹ paredzētais ilgtermiņa saistību apjoms pretmīnu kuģu iegādei kopumā veido 28,7 milj. Ls, tai skaitā 2006.gadā – 6,3 milj. Ls, no 2007. līdz 2008.gadam katru gadu 5,6 milj. Ls, savukārt vēlākos periodos – 11,2 milj. Ls.
- 80.2. 2007.gada budžeta likumā¹²² paredzētais ilgtermiņa saistību apjoms pretmīnu kuģu iegādei kopumā veido 33,7 milj. Ls, tai skaitā no 2007. līdz 2009.gadam – katru gadu 5,6 milj. Ls,

¹¹¹ MK 07.10.2003. noteikumi Nr. 560 „Valsts investīciju programmas sagatavošanas, finansēšanas un īstenošanas kārtība” un MK 16.12.2003. noteikumi Nr. 734 „Valsts investīciju projektu pieteikumu sagatavošanas kārtība” (zaudēja spēku no 01.01.2006.).

¹¹² MK 07.10.2003. noteikumu Nr. 560 „Valsts investīciju programmas sagatavošanas, finansēšanas un īstenošanas kārtība” 21.7. apakšpunkts.

¹¹³ Valsts investīciju projekta pieteikuma par JS pretmīnu kuģu iegādi (NBS 13.05.2005. vēstules Nr. 02 – 1307 „Par VIP 2006. – 2010.gadam projektu pieteikumu iesniegšanu” 10.pielikums) 4.2. apakšpunkts.

¹¹⁴ Latvijas Bankas oficiāli noteiktais valūtas kurss uz 01.10.2009. (1LVL = 0,702804 EUR).

¹¹⁵ Līgums par pretmīnu kuģu iegādi.

¹¹⁶ Valsts aizsardzības finansēšanas likuma 2.pants (redakcijā līdz 12.12.2008.).

¹¹⁷ Likuma par budžetu un finanšu vadību I nodaļa.

¹¹⁸ Likuma par budžetu un finanšu vadību 22.pants.

¹¹⁹ Likuma par budžetu un finanšu vadību 18.panta otrā daļa.

¹²⁰ Likuma par budžetu un finanšu vadību (redakcijā līdz 01.01.2007.) 18.panta pirmā daļa.

¹²¹ Likuma „Par valsts budžetu 2006.gadā” 15.pielikums „Pilnvaras plānotajām saistībām nākotnē, valsts ilgtermiņa saistību limiti un valsts investīciju projekti”.

¹²² Likuma „Par valsts budžetu 2007.gadā” 14.pielikums „Pilnvaras plānotajām saistībām nākotnē, valsts ilgtermiņa saistību limiti investīcijām un pārējām ilgtermiņa saistībām”.

savukārt vēlākos periodos – 16,9 milj. Ls, kas, ieskaitot 2006.gadā paredzēto maksājumu – 6,3 milj. Ls, atbilst Līgumā¹²³ paredzētajiem maksājumiem par pretmīnu kuģu iegādi.

81. Kārtību, kādā budžeta iestādēm ir jāreģistrē ilgtermiņa saistības Valsts kasē līdz 01.01.2009. noteica normatīvais akts¹²⁴. Bija noteikts, ka ilgtermiņa saistību reģistrācijai Valsts kasē, ir jāiesniedz pieteikums, kurā jānorāda saistību veids¹²⁵, saistību kopapjoms atbilstoši noslēgtajam līgumam sadalījumā pa gadiem un cita informācija¹²⁶. Normatīvajā aktā noteiktie saistību veidi ietver valsts investīciju projektu ilgtermiņa saistības. Atbilstoši Valsts kases sniegtajai informācijai¹²⁷ uz 31.12.2008. Valsts kasē nebija normatīvajā aktā noteiktajā kārtībā reģistrētu AM ilgtermiņa saistību, savukārt no 01.01.2009. Valsts kase ilgtermiņa saistību reģistrāciju vairs neveic.

Secinājumi

82. Investīciju projekta pieteikumā par JS pretmīnu kuģu iegādi nebija norādītas kuģu ekspluatācijas izmaksas, līdz ar to AM, izvērtējot valsts investīciju projekta pieteikumu un virzot to iekļaušanai valsts investīciju programmā, nebija iespējas novērtēt projekta ietekmi uz valsts budžetu ilgtermiņā, kā rezultātā, noslēdzot līgumu par JS pretmīnu kuģu iegādi, AM nenovērtēja kuģu iegādes un ekspluatāciju izdevumu ietekmi uz valsts budžetu ilgtermiņā.
83. AM, neievērojot normatīvo aktu¹²⁸ prasības, netika nodrošināta ilgtermiņa saistību, kas izriet no pretmīnu kuģu iegādes projekta, reģistrācija Valsts kasē, līdz ar to valsts ilgtermiņa saistību sastāvā nebija iekļauta informācija kopsummā par 57 milj. eiro.

3. Līguma par pretmīnu kuģu iegādi izpilde un kuģu ieviešana ekspluatācijā

Konstatējumi

3.1. Līguma par pretmīnu iegādi noteikumu izpildes uzraudzība

84. Aizsardzības ministrs 24.08.2005. uzdeva¹²⁹ NBS komandierim nodrošināt un kontrolēt saistību, kas izriet no noslēgtā līguma¹³⁰ par pretmīnu kuģu iegādi, izpildi valsts budžeta apakšprogrammas¹³¹ ietvaros no minētā līguma noslēgšanas brīža. Noslēgtā Līguma preambulā¹³² ir noteikts, ka AM ir pilnvarojusi JS izpildīt Līgumu.
85. Līdz 01.09.2009. bija izpildīti šādi Līguma noteikumi:
- 85.1. Līgumā¹³³ noteiktajos termiņos un paredzētajā apmērā veikta samaksa 750 tūkst. eiro apmērā par JS personāla apmācību. Atbilstoši līgumam¹³⁴ JS tehniskais personāls atradās mācībās Beļģijā laika posmā no 2005.gada septembra līdz 2006.gada jūlijam, savukārt divu kuģu apkalpes – attiecīgi no 2007.gada janvāra līdz 2007.gada februārim un no 2007.gada aprīļa līdz 2007.gada maijam.

¹²³ Līguma par pretmīnu kuģu iegādi 4.pants.

¹²⁴ MK 05.07.2005. noteikumu Nr. 487 „Budžeta finansētu institūciju ilgtermiņa saistību reģistrācijas kārtība” II. daļa.

¹²⁵ MK 05.07.2005. noteikumu Nr. 487 „Budžeta finansētu institūciju ilgtermiņa saistību reģistrācijas kārtība” 2.pielikums „Ilgtermiņa saistību veidi”.

¹²⁶ MK 05.07.2005. noteikumu Nr. 487 „Budžeta finansētu institūciju ilgtermiņa saistību reģistrācijas kārtība” 1.pielikums „Ilgtermiņa saistību reģistrācijas pieteikums”.

¹²⁷ Valsts kases 24.09.2009. vēstule Nr. 1.7-5.5/2235 „Par informācijas pieprasījumu revīzijas lietā Nr.5.1-2-9/2009”.

¹²⁸ 14.11.2008. Likuma „Grozījumi Likumā par budžetu un finanšu vadību” 14.pants (spēkā no 01.01.2009.); MK 05.07.2005. noteikumu Nr. 487 „Budžeta finansētu institūciju ilgtermiņa saistību reģistrācijas kārtība” II. daļa.

¹²⁹ Aizsardzības ministra 24.08.2005. pavēle Nr.271 „Par līgumu ar Nīderlandes Karalistes Finanšu ministriju”.

¹³⁰ Līgums par pretmīnu kuģu iegādi.

¹³¹ AM budžeta apakšprogramma 22.04.00 „Jūras spēki”.

¹³² Līguma par pretmīnu kuģu iegādi preambula.

¹³³ Līguma par pretmīnu kuģu iegādi 3. un 4.pants.

¹³⁴ Līguma par pretmīnu kuģu iegādi 10.pielikums.

- 85.2. Līgumā¹³⁵ noteiktajos termiņos par pretmīnu kuģiem veikta samaksa 24,25 milj. eiro apmērā. Līdz 01.10.2009. nav veikts kārtējais maksājums 8 milj. eiro apmērā, ko bija paredzēts veikt līdz 01.07.2009. JS lietošanā ir nodoti četri pretmīnu kuģi, bet nav nodots piektais kuģis. **[Konfidenciāli]**
86. Līgumā¹³⁶ noteikts kuģu nodošanas laika grafiks. Atbilstoši Līguma noteikumiem par precīziem nodošanas datumiem vienojas un tos nosaka Nīderlandes Aizsardzības ministrija un JS. Nīderlandes Aizsardzības ministrija un JS vienojas arī par īpašumtiesību nodošanas ceremoniju¹³⁷.
87. **[Konfidenciāli]**
88. Revīzijā nav iegūti pierādījumi, kas apliecina, ka NBS komandieris būtu noteicis kontroles procedūras pār noslēgtā Līguma izpildi **[Konfidenciāli]**, kā arī ziņošanas kārtība NBS un AM vadībai par līguma izpildi līdz īpašumtiesību nodošanas brīdim un pēc īpašumtiesību nodošanas Latvijai.
89. – 94. **[Konfidenciāli].**
95. AM pirms līguma par pretmīnu kuģu iegādi noslēgšanas informēja¹³⁸ Ministru kabinetu par papildus izdevumiem, kas būs saistīti ar kuģu iegādi un netiks iekļauti līguma summā. AM paredzēja izmaksas Ls 410 000 apmērā, savukārt revīzijā konstatēts, ka šo izmaksu faktiskais apmērs sasniedza vismaz Ls 1 005 307.
- 95.1. Pretmīnu kuģu tehniskās dokumentācijas tulkošanai AM paredzēja Ls 230 000, taču, iegādājoties kuģu tehnisko dokumentāciju, tika izlietoti Ls 407 626¹³⁹. Revīzijā konstatētais par tehniskās dokumentācijas iegādi atspoguļots ziņojuma sadaļā – *Pretmīnu kuģu tehniskās dokumentācijas iegāde*.
- 95.2. Tehniskā personāla nosūtīšanai apmācībai uz Beļģiju bija paredzēti Ls 60 000, taču faktiski šim nolūkam izlietoja Ls 64 716¹⁴⁰.
- 95.3. Piecu pretmīnu kuģu transportēšanai uz Latviju, ieskaitot komandu nosūtīšanu bija paredzēti Ls 120 000, savukārt faktiski tikai JS personāla komandējumu izdevumiem, kas bija saistīti ar četru kuģu pārņemšanu, neskaitot citus transportēšanas izdevumus, ir izlietoti Ls 532 965¹⁴¹.
96. Izvērtējot informāciju par JS personāla komandējumiem, konstatēts, ka viens no JS personāla komandējumu izdevumu pieauguma iemesliem bija personāla atrašanās Nīderlandē sakarā ar kuģim veicamajiem uzlabojumiem vēl pēc kuģa nodošanas Latvijai.
- 96.1. Lai gan trešā kuģa īpašumtiesības Latvijai tika nodotas 04.04.2008., kuģa apkalpe atradās komandējumā līdz 27.05.2008., kā rezultātā radās papildus komandējuma izdevumi Ls 18 144 apmērā;
- 96.2. Lai gan ceturta kuģa īpašumtiesības Latvijai tika nodotas 24.10.2008., kuģa apkalpe atradās komandējumā līdz 21.12.2008., kā rezultātā radās papildus komandējuma izdevumi Ls 75 807 apmērā.

¹³⁵ Līguma par pretmīnu kuģu iegādi 4.pants.

¹³⁶ Līguma par pretmīnu kuģu iegādi 6.pants.

¹³⁷ Līguma par pretmīnu kuģu iegādi 7.panta 3.punkts.

¹³⁸ Informatīvā ziņojuma III. daļa.

¹³⁹ Starp NBS NP 1. RNC un sabiedrību „TRIPARTITE PROPULSION” 28.03.2007. noslēgtais līgums „Purchase agreement on delivery of technical documentation of „Alkmaar” mine layer in English” (reģistrēts NBS NP 1. RNC Līgumu un iepirkumu daļā 29.03.2007. ar Nr. 8 – 066/1. RNC/2007/008).

¹⁴⁰ Revīzijas ziņojuma 1.pielikums „Komandējuma izdevumi, kas saistīti ar ALKMAAR klases pretmīnu kuģu pārņemšanu”.

¹⁴¹ Revīzijas ziņojuma 1.pielikums „Komandējuma izdevumi, kas saistīti ar ALKMAAR klases pretmīnu kuģu pārņemšanu”.

97. [Konfidenciāli]

3.2. Pretmīnu kuģu ieviešana ekspluatācijā Jūras spēkos

98. NBS komandieris 10.04.2006. izveidoja¹⁴² darba grupu, kuras sastāvā iekļāva JS komandieri (darba grupas vadītājs) un JS, NBS Apvienotā štāba, NBS Nodrošinājuma pavēlniecības un NBS Mācību vadības pavēlniecības pārstāvjus. Darba grupas uzdevums bija nodrošināt *ALKMAAR* klases kuģu ekspluatācijas procesu, tai skaitā:
- 98.1. izveidot kuģu uzturēšanas un ekspluatācijas ilgtermiņa procedūras¹⁴³;
  - 98.2. izstrādāt kuģu sistēmu apkalpošanas un remontu koncepciju, kā arī kuģu ilgtermiņa izmantošanas koncepciju¹⁴⁴, ieskaitot sistēmu nākotnes modernizāciju un kuģu dzīves cikla aprēķinu;
  - 98.3. aprēķināt kuģu uzturēšanas un ekspluatācijas izdevumus¹⁴⁵.
99. Pirms darba grupas izveides NBS komandieris nosūtīja vēstuli¹⁴⁶ AM valsts sekretāram ar lūgumu nozīmēt AM amatpersonas, kas nodrošinātu darba grupas sadarbību ar AM struktūrvienībām. AM amatpersonas darba grupā iekļautas netika, taču, lai sniegtu atbalstu darba grupai tika nozīmēta¹⁴⁷ AM Juridiskā departamenta Līgumu nodaļas vadītāja, Starptautisko tiesību nodaļas vadītāja un Nodrošinājuma politikas departamenta Nodrošinājuma stratēģijas nodaļas vadītāja.
100. Atbilstoši NBS komandiera pavēlei¹⁴⁸ darba grupas vadītājam ne retāk kā reizi trijos mēnešos bija jāziņo NBS komandierim par uzdevumu izpildi. Revīzijā netika iegūti pierādījumi, ka pavēlē noteiktie uzdevumi būtu izpildīti un NBS komandieris būtu saņēmis informāciju par doto uzdevumu izpildi.
101. NBS Apvienotais štābs 09.03.2007. uzdeva¹⁴⁹ NBS spēku veidu komandieriem precizēt NBS attīstības projektu ieviešanas plānus un to izmaksas, norādot, ka uzsākot projektus ne vienmēr ir veikta veicamo uzdevumu un to izmaksu apzināšana, kā rezultātā ir apgrūtināta NBS resursu plānošana. Atbilstoši rīkojumam¹⁵⁰ spēku veidu komandieriem NBS Apvienotajā štābā bija jāiesniedz šāda informācija:
- 101.1. projekta sagaidāmais rezultāts (ieguvums no projekta realizācijas);
  - 101.2. projekta ietvaros veicamo materiāltehnisko līdzekļu iegādes un ieviešanas ekspluatācijā, kā arī ar to saistītās infrastruktūras attīstības izdevumi;
  - 101.3. personāla apmācības pasākumi un to izdevumi;
  - 101.4. ekspluatācijas izmaksas projekta ieviešanas laikā un pirmajos trīs gados pēc projekta noslēguma.
102. Revīzijā konstatēts, ka JS NBS Apvienotajā štābā iesniedza informāciju¹⁵¹ par pretmīnu kuģu iegādes projektu, taču netika norādītas kuģu ieviešanas ekspluatācijā izmaksas, ar to saistītās infrastruktūras attīstības izmaksas, kā arī personāla apmācības pasākumi un to izdevumi.

¹⁴² NBS komandiera 10.04.2006. pavēle Nr.371 „Par ALKMAAR projekta darba grupu”.

¹⁴³ NBS komandiera 10.04.2006. pavēle Nr.371 „Par ALKMAAR projekta darba grupu” 3.2.apakšpunkts.

¹⁴⁴ NBS komandiera 10.04.2006. pavēle Nr.371 „Par ALKMAAR projekta darba grupu” 3.3. un 3.5. apakšpunkts.

¹⁴⁵ NBS komandiera 10.04.2006. pavēle Nr.371 „Par ALKMAAR projekta darba grupu” 3.4. apakšpunkts.

¹⁴⁶ NBS komandiera 28.03.2006. vēstule Nr. 01 – 713 „Par ALKMAAR projekta darba grupas izveidi”.

¹⁴⁷ AM 27.04.2006. vēstule Nr. MV – N/1649 „Par ALKMAAR Projekta darba grupas izveidi”.

¹⁴⁸ NBS komandiera 10.04.2006. pavēle Nr.371 „Par ALKMAAR projekta darba grupu” 4.2. apakšpunkts.

¹⁴⁹ NBS Apvienotā štāba 09.03.2007. rīkojums Nr. 344 „Par projektu ieviešanas plānu precizēšanu”.

¹⁵⁰ NBS Apvienotā štāba 09.03.2007. rīkojuma Nr. 344 „Par projektu ieviešanas plānu precizēšanu” 1.punkts un 2.pielikums „Informācijas plāna un formāta paraugs par attīstības projektiem”.

¹⁵¹ JS Flotiles štāba elektromehāniskā dienesta priekšnieka sagatavotā informācija „Informācijas plāna un formāta paraugs par attīstības projektiem” par MCM kuģu iegādi un ieviešanu ekspluatācijā.

- 103.2006.gadā AM apstiprināja¹⁵² AM 2006.gada investīciju projektu vadītājus, tai skaitā – JS pretmīnu kuģu iegādes projekta vadītāju. Sākot no 01.01.2006. spēku zaudēja normatīvais akts¹⁵³, kas noteica valsts investīciju projektu īstenošanas kārtību. Lai nodrošinātu valsts budžeta izpildes uzraudzību AM 2006.gadā pieprasīja¹⁵⁴ NBS iesniegt projektu progresa pārskatus. NBS Apvienotā štāba priekšnieks uzdeva¹⁵⁵ NBS Spēku veidu, pavēlniecību un atsevišķo vienību komandieriem nodrošināt projekta progresa pārskatu iesniegšanu. Revīzijā konstatēts, ka ne AM, ne NBS nebija noteikti investīciju projekta vadītāju pienākumi.
- 104.NBS komandieris 20.06.2007. apstiprināja¹⁵⁶ NBS projekta vadītāja rokasgrāmatu un 18.09.2007. – metodiskos norādījumus¹⁵⁷, kuros tika noteikta ieteicamā NBS projektu ierosināšanas, plānošanas un īstenošanas kārtība. Metodiskie norādījumi paredzēja šādu projekta uzraudzības sistēmu:
- 104.1. projekta uzraudzības komitejas izveide, kuras sastāvu ar pavēli apstiprina NBS komandieris un kuras pienākumos ietilpst, piemēram, projekta ieviešanas plāna apstiprināšana un projekta gaitas atbilstības apstiprinātajam plānam uzraudzība;
- 104.2. projekta vadības grupas izveidi, kuras darba uzdevumu un tās sastāvu apstiprina NBS komandieris vai NBS struktūrvienības komandieris;
- 104.3. projekta atbildīgās amatpersonas norīkošanu, kuru norīko NBS komandieris vai NBS struktūrvienības komandieris un kura:
- 104.3.1. organizē un vada:
- 104.3.1.1. projekta vadības grupas nolikuma sagatavošanu, kurā tiek noteikts vadības grupas sastāvs, pakļautība un tās dalībnieku pienākumi;
- 104.3.1.2. projekta koncepcijas sagatavošanu, ko, pamatojoties uz projekta uzraudzības komitejas ieteikumu, apstiprina NBS komandieris;
- 104.3.1.3. projekta ieviešanas plāna izstrādi, kas pamatojas uz apstiprināto projekta koncepciju un kuru, pamatojoties uz projekta uzraudzības komitejas ieteikumu, apstiprina NBS komandieris
- 104.3.2. atbild par projekta gaitas kontroli, projektā iesaistīto struktūru un institūciju uzdevumu izpildes koordināciju.
- 105.Pēc NBS projekta vadītāja rokasgrāmatas un metodisko norādījumu¹⁵⁸ apstiprināšanas NBS netika noteikta par JS pretmīnu iegādes projektu atbildīgā amatpersona, kā arī netika izveidota projekta vadības grupa un/vai tā uzraudzības komiteja.
- 106.NBS komandieris 13.12.2007. uzdeva¹⁵⁹ JS komandierim nodrošināt projekta „Pretmīnu kuģu iegāde un ieviešana lietošanā” koncepcijas sagatavošanu atbilstoši NBS metodiskajiem norādījumiem¹⁶⁰ un iesniegt to izvērtēšanai NBS Apvienotajā štābā.

---

¹⁵² AM 31.01.2006. pavēle Nr. 37 „Par AM investīcijām 2006.gadā”.

¹⁵³ MK 07.10.2003. noteikumi Nr. 560 „Valsts investīciju programmas sagatavošanas, finansēšanas un īstenošanas kārtība”(zaudēja spēku no 01.01.2006.).

¹⁵⁴ AM 05.10.2006. vēstule Nr. MV – N/ 4094 „Par VIP progresa pārskatu iesniegšanu”.

¹⁵⁵ NBS Apvienotā štāba 12.10.2006. rīkojums Nr. 1224 „Par Valsts investīciju programmas investīciju projektu progresa pārskatu iesniegšanu”.

¹⁵⁶ NBS komandiera 20.06.2007. pavēle Nr. 648 „Par rokasgrāmatas ieviešanu”.

¹⁵⁷ NBS metodiskie norādījumi „Projektu ierosināšanas, plānošanas un īstenošanas process Nacionālajos bruņotajos spēkos”, apstiprināti ar NBS komandiera 18.09.2007. pavēli Nr.973.

¹⁵⁸ NBS metodiskie norādījumi „Projektu ierosināšanas, plānošanas un īstenošanas process Nacionālajos bruņotajos spēkos”, apstiprināti ar NBS komandiera 18.09.2007. pavēli Nr.973.

¹⁵⁹ NBS komandiera 13.12.2007. pavēle Nr.1268.

¹⁶⁰ Metodiskie norādījumi „Projektu ierosināšanas, plānošanas un īstenošanas process Nacionālajos bruņotajos spēkos”, apstiprināti ar NBS komandiera 18.09.2007. pavēli Nr.973.

- 107.JS sagatavoja un 2008.gada janvārī iesniedza NBS komandierim projekta „Pretmīnu darbības kuģu iegādes un ieviešanas lietošanā” koncepciju. **[Konfidenciāli]**
- 107.1. -107.4. **[Konfidenciāli]**
- 108.NBS Stratēģiskās plānošanas departaments izvērtēja projekta „Pretmīnu darbības kuģu iegādes un ieviešanas lietošanā” koncepciju un 2008.gada janvārī informēja¹⁶¹ NBS komandieri un NBS Apvienotā štāba priekšnieku, ka:
- 108.1.projekts uzsākts orientējoties tikai uz kuģu iegādi un projekta vadīšanā iesaistītās amatpersonas tikai tagad sāk apzināt projekta patiesos apmērus, izmaksas un iespējamos riskus;
- 108.2. ņemot vērā, ka noraksta trīs kuģus, bet lietošanā ievieš piecus kuģus, pieaugs ikgadējās pretmīnu kuģu ekspluatācijas izmaksas;
- 108.3. projekta ieviešanas gaitā paredzamas problēmas ar personāla nodrošināšanu piecu kuģu komandām 2009. – 2010.gadā, jo nepieciešamā personāla skaits ir aptuveni par 100 karavīriem lielāks nekā uz norakstāmajiem kuģiem;
- 108.4. JS ieteicams pārskatīt kuģu ieviešanas un izmantošanas plānu, atliekot piektā kuģa ieviešanu lietošanā uz vēlāku laiku.
- 109.NBS komandieris 31.01.2008. rezolūcijā¹⁶² JS uzdeva iesniegt konkrētus priekšlikumus. Revīzijā nav iegūti pierādījumi, kas apliecina, ka JS atbilstoši rezolūcijai būtu sagatavoti priekšlikumi par pretmīnu kuģu ieviešanu ekspluatācijā.
- 110.2008.gadā AM apstiprināja¹⁶³ ilgtermiņa saistību projektu vadītājus un AM ilgtermiņa saistību koordinatorus, tai skaitā apstiprinot arī JS pretmīnu kuģu iegādes projekta vadītāju un projekta koordinatoru. Par projekta koordinatoru tika apstiprināts aizsardzības ministra padomnieks militārajos jautājumos. AM nebija noteikti projektu vadītāju un projektu koordinatoru pienākumi.
- 111.Ministru kabinetā iesniegtajā ziņojumā¹⁶⁴ AM norādīja, ka viena *ALKMAAR* klases pretmīnu kuģa uzturēšanas izmaksas gadā (viena kuģa optimālam izmantošanas ciklam gadā – 80 jūrā pavadītās dienas) veidos Ls 108 500, tai skaitā:
- 111.1.1. degviela un smērvielas (turpmāk tekstā – degviela) – Ls 46 500;
- 111.1.2. tehnisko līdzekļu uzturēšana un remonts (turpmāk tekstā – remontdarbi) – Ls 50 000;
- 111.1.3. saimnieciskie izdevumi – Ls 12 000.
- 112.Revīzijā konstatētais par pretmīnu kuģu uzturēšanas izdevumiem atspoguļots revīzijas ziņojuma 1.tabulā un 2.pielikumā (konfidenciāla informācija).
- 112.1.JS pretmīnu kuģu viena jūrā pavadītā diena izmaksā katram kuģim atšķirīgi **[Konfidenciāli]**
- 112.2. JS pretmīnu kuģiem ir atšķirīgi izdevumi degvielai. **[Konfidenciāli]**

---

¹⁶¹ NBS Apvienotā štāba Stratēģiskās plānošanas departamenta 28.01.2008. vēstule Nr.02.10-14 „Par JS projektu koncepciju izvērtēšanu”.

¹⁶² NBS komandiera 31.01.2008. rezolūcija uz NBS Apvienotā štāba Stratēģiskās plānošanas departamenta 28.01.2008. vēstules Nr.02.10-14 „Par JS projektu koncepciju izvērtēšanu”, kas adresēta JS.

¹⁶³ AM 05.02.2008. pavēle Nr. 30 „Par AM ilgtermiņa saistībām 2008.gadā”.

¹⁶⁴ Informatīvais ziņojums.

JS pretmīnu kuģu uzturēšanas izdevumi
(laika periodā no 2007. gada 7.marta līdz 2008.gada 31.decembrim)

[Konfidenciāli]

- 113.Revīzijā konstatēts, ka papildus minētajiem izdevumiem četri saņemtie pretmīnu kuģi ir apgādāti ar specifisko militāro inventāru un pamatlīdzekļiem par kopējo summu Ls 450 005¹⁶⁵.
- 114.Lai nodrošinātu visu JS Flotiles kuģu uzturēšanu un ekspluatāciju, 2008.gadā ir noslēgti vairāki ilgtermiņa līgumi, tai skaitā vienošanās¹⁶⁶ par pretmīnu kuģu gāzturbīnu apkopi un remontu kopsummā par Ls 2 563 559, saskaņā ar kuru:
- 114.1. līdz 01.10.2009. saņemti un apmaksāti pakalpojumi Ls 376 510 apmērā.
- [Konfidenciāli]**
- 114.1.1. - 114.1.3 **[Konfidenciāli]**
- 114.2. līdz 31.12.2010. nepieciešamības gadījumā var saņemt pakalpojumus par Ls 2 187 049.
- 115.2004.gadā atbilstoši aizsardzības ministra pavēlei¹⁶⁷ JS Flotiles sastāvā tika izveidota Mīnu kuģu eskadra (MKE). 2006.gadā JS komandieris apstiprināja MKE nolikumu. Atbilstoši nolikumam¹⁶⁸ MKE uzdevums ir nodrošināt JS pretmīnu spēju uzturēšanu, pielietošanu un attīstību.
116. – 121. **[Konfidenciāli]**
- 122.Ministru kabinetā iesniegtajā ziņojumā¹⁶⁹ AM norādīja, ka NATO prasību izpildei JS ir piemērots tikai viens kuģis, taču viens kuģis nevar nodrošināt pastāvīgu dalību nacionālajās un starptautiskajās aktivitātēs, ievērojot plānoto kuģu rotāciju:
- 122.1. 12 mēnešu kuģa sagatavošanās periods (apmācība);
- 122.2. no 3 līdz 6 mēnešu dalība BALTRON pasākumos;
- 122.3. no 3 līdz 6 mēnešu dalība NATO ātrās reaģēšanas spēkos;
- 122.4. kuģa pēc operāciju apkope/remonts/apkalpes atpūta un maiņa;
- 122.5. nacionālo uzdevumu izpilde.

123. **[Konfidenciāli]**

Secinājumi

124. **[Konfidenciāli]** AM radušies nelietderīgi izdevumi vismaz Ls 93 951 apmērā.
- 124.1. **[Konfidenciāli]**
- 124.2. **[Konfidenciāli]** Valsts izdevumu apmērs par JS personāla atrašanos Nīderlandē sakarā ar kuģim veicamajiem uzlabojumiem pēc kuģa īpašumtiesību nodošanas Latvijai bija Ls 93 951, tai skaitā:
- 124.2.1. Lai gan trešā kuģa īpašumtiesības Latvijai tika nodotas 04.04.2008., kuģa apkalpe atradās komandējumā līdz 27.05.2008., kā rezultātā radās papildus komandējuma izdevumi Ls 18 144 apmērā.

¹⁶⁵ Revīzijas ziņojuma 2. pielikums „*ALKMAAR* klases pretmīnu kuģu ekspluatācijas izdevumi” (konfidenciāla informācija).

¹⁶⁶ Vispārīgā vienošanās, kas 09.07.2008. noslēgta starp sabiedrību *Stork Turbo Service B.V.* un NBS NP 1. RNC (reģistrēta ar Nr. V – 162/1.RNC/AĪVA/2008/045).

¹⁶⁷ AM 29.04.2009. pavēles Nr. 145 „Par NBS vienību štatiem” 3.pielikums.

¹⁶⁸ Mīnu kuģu eskadras nolikuma (apstiprināts ar JS komandiera 25.08.2006. pavēli Nr.236) 1.punkts.

¹⁶⁹ Informatīvais ziņojums.

- 124.2.2. Lai gan ceturtā kuģa īpašumtiesības Latvijai tika nodotas 24.10.2008., kuģa apkalpe atradās komandējumā līdz 21.12.2008., kā rezultātā radās papildus komandējuma izdevumi Ls 75 807 apmērā.
- 124.3. Ņemot vērā, ka AM informējot Ministru kabinetu par papildus izdevumiem, kas būs saistīti ar kuģu iegādi, norādīja, ka piecu pretmīnu kuģu transportēšanai uz Latviju, ieskaitot komandu nosūtīšanu tiks izlietoti ne vairāk kā Ls 120 000, taču tikai komandu nosūtīšanai ir izlietoti Ls 532 965, ir secināms, ka netika plānota personāla ilgstoša uzturēšanās Nīderlandē. **[Konfidenciāli]**
125. AM nebija izveidota sistēma, lai veiktu atbilstošu pretmīnu kuģu iegādes projekta uzraudzību, jo, lai gan aizsardzības ministrs 2005.gadā pēc Līguma noslēgšanas NBS komandierim bija uzdevis¹⁷⁰ kontrolēt noslēgtā Līguma saistību izpildi, kā arī 2008.gadā par projekta koordinātoru bija nozīmēts¹⁷¹ aizsardzības ministra padomnieks militārajos jautājumos, NBS nebija rīcības plāna par NBS struktūrvienību veicamajām darbībām un informācijas apriti ar AM par turpmāko rīcību Līguma saistību neizpildes gadījumos. **[Konfidenciāli]**
- 125.1. Lai gan AM JS pretmīnu kuģu iegādes projekta ieviešanas gaitā vairākas reizes nozīmēja¹⁷² projekta vadītāju, AM nebija noteikti ne investīciju projektu, ne ilgtermiņa saistību projektu vadītāju pienākumi un atbildība.
- 125.2. Lai gan NBS komandieris 2007.gadā bija apstiprinājis metodiskos norādījumus, paredzot vienotu NBS projektu īstenošanas procedūru, NBS netika nodrošināta JS pretmīnu kuģu iegādes projekta vadība un netika izstrādāts projekta ieviešanas plāns, jo ne NBS komandieris, ne JS komandieris nebija nozīmējis par JS pretmīnu kuģu iegādes projektu atbildīgo amatpersonu, kā arī nebija izveidota projekta vadības grupa.
- 125.3. – 125.6. **[Konfidenciāli]**
126. NBS komandieris ierosināja¹⁷³ piecu *ALKMAAR* klases pretmīnu kuģu iegādi, lai gan NBS nebija veikta analīze par to, kā jaunie pretmīnu kuģi tiks ieviesti JS, cik izmaksās ar kuģu ieviešanu saistītā infrastruktūras attīstība un to ekspluatācija, par ko liecina, ka tikai pēc lēmuma¹⁷⁴ pieņemšanas par piecu pretmīnu kuģu iegādi:
- 126.1. NBS komandieris izveidoja¹⁷⁵ *ALKMAAR* projekta darba grupu un līdz 01.10.2009. nav izstrādātas pretmīnu kuģu uzturēšanas un ekspluatācijas ilgtermiņa procedūras, kuģu sistēmu apkalpošanas un remonta koncepcija, kā arī prasības infrastruktūras izveidei kuģu dislokācijai Liepājā.
- 126.2. **[Konfidenciāli]**
- 126.3. NBS tika sagatavots valsts investīciju projekta pieteikums¹⁷⁶, kurā nebija norādīti kuģu ekspluatācijas izdevumi, taču bija norādīts, ka tos noteiks pēc kuģu iegādes līguma parakstīšanas un pirmā kuģa saņemšanas. **[Konfidenciāli]**
127. Tā kā NBS nebija apzinātas *ALKMAAR* klases pretmīnu kuģu uzturēšanas un ekspluatācijas prasības un nebija aprēķināts ar to saistīto izdevumu apmērs, savukārt AM pirms lēmuma pieņemšanas par piecu pretmīnu kuģu iegādi netika vērtēta iegādes finanšu ietekme uz valsts

¹⁷⁰ Aizsardzības ministra 24.08.2005. pavēle Nr.271 „Par līgumu ar Nīderlandes Karalistes Finanšu ministriju”.

¹⁷¹ AM 05.02.2008. pavēle Nr. 30 „Par AM ilgtermiņa saistībām 2008.gadā”.

¹⁷² AM 31.01.2006. pavēle Nr. 37 „Par AM investīcijām 2006.gadā”; AM 05.02.2008. pavēle Nr. 30 „Par AM ilgtermiņa saistībām 2008.gadā”.

¹⁷³ NBS komandiera 07.01.2005. vēstule Nr. 01-40 „Par jautājumu iekļaušanu izskatīšanai Militāri tehniskās attīstības padomes sēdē”.

¹⁷⁴ Militāri tehniskās attīstības padomes 09.03.2005. sēdes protokols Nr.28§1.

¹⁷⁵ NBS komandiera 10.04.2006. pavēle Nr.371 „Par *ALKMAAR* projekta darba grupu”.

¹⁷⁶ Valsts investīciju projekta pieteikuma par JS pretmīnu kuģu iegādi (NBS 13.05.2005. vēstules Nr. 02 – 1307 „Par VIP 2006. – 2010.gadam projektu pieteikumu iesniegšanu” 10.pielikums) 4.2. apakšpunkts.

budžetu, līdz ar to AM neieguva un Ministru kabinetam neiesniedza pilnīgu un patiesu informāciju par plānotās iegādes finansiālo pamatotību (skat. 4.tabulu).

127.1. No Ministru kabinetā iesniegtās informācijas bija secināms, ka viena kuģa jūrā pavadītā diena kopumā izmaksās Ls 1356, taču faktiskās jūrā pavadītās dienas izmaksas katram kuģim ir atšķirīgas. **[Konfidenciāli]**

127.2. Atbilstoši Ministru kabinetā iesniegtajai informācijai viena kuģa tehnisko līdzekļu uzturēšanai un remontam gadā būs nepieciešami Ls 50 000, taču faktiski tikai vienas kuģa sistēmas apkopei un remontam 2009.gadā trīs kuģiem izlietoti kopumā Ls 376 510.

127.3. No iesniegtās informācijas secināms, ka degvielai un smērvielām, kas nepieciešamas vienai kuģa dienai jūrā būs jāizlieto Ls 581, taču faktiskās degvielas izmaksas ir katram kuģim atšķirīgas. **[Konfidenciāli]**

127.4. Atbilstoši Ministru kabinetā iesniegtajai informācijai ar kuģu iegādi saistītajiem papildus izdevumiem būs jāizlieto Ls 410 000, taču papildus izdevumu apmērs sasniedza vismaz Ls 1 005 307.

4. tabula

Ministru kabinetā iesniegtās informācijas salīdzinājums ar faktiskajiem JS izdevumiem

Ministru kabinetā iesniegtā informācija ¹⁷⁷ (izdevumi, Ls)	Faktiskie izdevumi (Ls)	
Papildus izdevumi, tai skaitā:	410 000	1 005 307
<i>Piecu kuģu transportēšana uz Latviju ieskaitot komandu nosūtīšanu</i>	120 000	532 965
<i>Tehniskā personāla nosūtīšana apmācībai uz Beļģiju</i>	60 000	64 716
<i>Pretmīnu kuģu tehniskās dokumentācijas tulkošana</i>	230 000	407 626
Kuģu uzturēšanas izmaksas uz vienu jūrā pavadīto dienu, tai skaitā:	[Konfidenciāli]	[Konfidenciāli]
<i>Degvielas un smērvielu izmaksas uz vienu jūrā pavadīto dienu</i>	[Konfidenciāli]	[Konfidenciāli]

128. **[Konfidenciāli]**

4. Pretmīnu kuģu tehniskās dokumentācijas iegāde

Konstatējumi

129. Atbilstoši 24.08.2005. noslēgtajam līgumam¹⁷⁸ par piecu mīnu meklētāju kuģu iegādi, līguma priekšmets ir arī kuģa tehniskā dokumentācija *kāda tā ir uz kuģa*. Līguma pielikumā¹⁷⁹ ir norādīts, ka kuģa dokumentācija ir visi rasējumi un dokumentācija, kas vajadzīga apkalpei kuģa ekspluatācijas un tehniskās apkopes nodrošināšanai un sniegta informācija par dokumentāciju, kas tiks nodota kopā ar *ALKMAAR* klases pretmīnu kuģi, tai skaitā kuģa iekārtu apraksti, ekspluatācijas instrukcijas un kuģa nozīmīgāko darba iekārtu rasējumi.

130. Atbilstoši likumam¹⁸⁰ NBS struktūrvienībās ir lietojama tikai valsts valoda, izņemot gadījumus, kad citos likumos vai Latvijas Republikas starptautiskajos līgumos, kā arī starptautiskajos līgumos par Nacionālo bruņoto spēku piedalīšanos starptautiskajās operācijās vai mācībās

¹⁷⁷ Informatīvais ziņojums.

¹⁷⁸ Starp AM un Nīderlandes Finanšu ministriju noslēgtā līguma par piecu mīnu meklētāju kuģu pārdošanu 2.2.apakšpunkts un 5. pielikums.

¹⁷⁹ Līguma par pretmīnu kuģu iegādi 5.pielikums „Dokumentācija, ko nodod kopā ar *ALMAAR* tipa MCMV kuģiem”.

¹⁸⁰ Valsts valodas likuma 12.pants.

paredzēts citādi. Atbilstoši starptautiskajam līgumam¹⁸¹ BALTRON komandvaloda ir angļu valoda.

131. Informācija par to, ka kuģa tehniskā dokumentācija ir nīderlandiešu valodā, ko Nīderlandes puse piedāvā pārtulkot uz angļu valodu JS, NBS Apvienotā štāba un AM vadības rīcībā bija kopš 2004.gada decembra, kad Nīderlandes Karaliskie Jūras spēki prezentēja savu piedāvājumu par *ALKMAAR* klases pretmīnu kuģiem¹⁸². JS komandieris un AM amatpersonas 2005.gada janvārī piedalījās sarunās ar Nīderlandes valsts Aizsardzības ministriju. Par sarunu gaitā ar panākto vienošanos atteikties no Nīderlandes piedāvājuma tulkot kuģa tehnisko dokumentāciju uz angļu valodu, AM vadība tika informēta 2005.gada februārī¹⁸³. AM valsts sekretāra vietniece nodrošinājuma jautājumos savā ziņojumā¹⁸⁴ norādīja, ka dokumentācija būs nepieciešama latviešu valodā un tās tulkošanu varētu veikt Tulkošanas un terminoloģijas centrs.
132. AM 2005.gada jūlijā pirms līguma noslēgšanas par pretmīnu kuģu iegādi informēja¹⁸⁵ Ministru kabinetu:
- 132.1. pretmīnu kuģu tehniskās dokumentācijas tulkošana līguma projektā nav iekļauta, jo pakalpojuma kopējās izmaksas pēc Nīderlandes sākotnējā piedāvājuma veidoja 1,5 milj. eiro (220 publikācijas, vidēji ar 150 lappušu skaitu publikācijā);
- 132.2. dokumentācijas tulkošana paliek Latvijas puses atbildībā, paredzami pretmīnu kuģu tehniskās dokumentācijas tulkošanas izdevumi norādīti Ls 230 000 apmērā jeb Ls 7 par vienu lapu (220 publikācijas, vidēji ar 150 lappušu skaitu publikācijā).
133. Atbilstoši normatīvajā aktā¹⁸⁶ noteiktajam NBS spēku veida komandierim uzdevumu izpildei nepieciešamo materiāltehnisko resursu pieprasījums ir savlaicīgi jāiesniedz NBS komandierim, kurš atbild par tā savlaicīgu iesniegšanu aizsardzības ministram. Nīderlandes valsts Aizsardzības ministrija 08.11.2006. JS komandierim nosūtīja vēstuli¹⁸⁷, kurā norādīts:
- 133.1. Sarunu gaitā par pretmīnu kuģu pārdošanu no līguma tika izslēgta sadaļa par dokumentācijas tulkošanu, jo Nīderlande piedāvāja tulkot dokumentāciju uz angļu valodu, bet dokumentācija bija vajadzīga latviešu valodā.
- 133.2. Lai JS varētu kuģi ekspluatēt, steidzami ir nepieciešama kuģa dokumentācija angļu vai latviešu valodā, ko nekavējoties pēc kuģa nodošanas ir jānodod pirmā kuģa JS apkalpei. Atbilstošas dokumentācijas trūkums uz kuģa var apdraudēt kuģa drošību.
134. Iepirkumu plānošanas un iepirkumu organizēšanas kārtību NBS sākot no 07.08.2006. nosaka AM noteikumi¹⁸⁸. Saskaņā ar noteikumiem¹⁸⁹ par atsevišķu iepirkumu uzsākšanu atbilstoši NBS pieprasījumam lemj MTAP. Lai jautājuma izskatīšana tiktu iekļauta MTAP, NBS ir jāiesniedz AM Nodrošinājuma politikas departamentā atbilstoši noteikumiem izstrādātu vajadzības dokumentu, kurā definēts iegādājamā pakalpojuma mērķis, tirgus izpētes rezultāti un pakalpojuma nodrošināšanas prasības, kā arī pakalpojuma prognozējamās izmaksas¹⁹⁰. MTAP

¹⁸¹ Starptautiskā līguma „Latvijas Republikas valdības, Igaunijas Republikas valdības un Lietuvas Republikas vienošanās par Baltijas jūras eskadras izveidošanu” (apstiprināts Saeimā 19.06.1998.) 2.panta 4.punkts.

¹⁸² AM Starptautisko sakaru departamenta Divpusējo attiecību nodaļas 03.12.2004. ziņojums Nr. 1170.

¹⁸³ AM Valsts sekretāra vietnieces nodrošinājuma jautājumos 11.02.2005. ziņojums (AM reģistrēts 14.02.2005.).

¹⁸⁴ AM Valsts sekretāra vietnieces nodrošinājuma jautājumos 11.02.2005. ziņojums.

¹⁸⁵ Informatīvais ziņojums.

¹⁸⁶ Nacionālo bruņoto spēku likuma 14.panta otrās daļas 4.punkts un 16.panta trešās daļas 4.punkts.

¹⁸⁷ 08.11.2006. Nīderlandes valsts Aizsardzības ministrijas vēstule Nr. DMO/DP&V PR AF/2006012376 „Onboard documentation translation”.

¹⁸⁸ AM 07.08.2006. noteikumi Nr.23-NOT „Iepirkumu plānu izstrādes un iepirkumu organizēšanas kārtība”.

¹⁸⁹ AM 07.08.2006. noteikumu Nr.23-NOT „Iepirkumu plānu izstrādes un iepirkumu organizēšanas kārtība” 48.punkts.

¹⁹⁰ AM 07.08.2006. noteikumu Nr.23-NOT „Iepirkumu plānu izstrādes un iepirkumu organizēšanas kārtība” 49.punkts un 6.pielikums „Vajadzības dokumenta paraugs”.

ir jāizvērtē vajadzības dokumentā atspoguļoto mērķu, uzdevumu un plānoto aktivitāšu atbilstība valsts aizsardzības politikai un noteiktajām pamatprasībām¹⁹¹.

135. AM Nodrošinājuma politikas departamentam ir jānodrošina iesniegto vajadzības dokumentu atbilstības izvērtēšanu un sagatavošanu apstiprināšanai MTAP. AM noteikumi¹⁹² paredz, ka nepieciešamības gadījumā AM Nodrošinājuma politikas departaments var atgriezt vajadzības dokumentu tā iesniedzējam, norādot dokumenta nepilnības un to novēršanas termiņus.
136. Revīzijā netika iegūti pierādījumi, kas apliecina, ka JS būtu sagatavots un AM Nodrošinājuma politikas departamentā izvērtēts dokuments, kurā būtu noteiktas JS vajadzības un prasības kuģu tehniskajai dokumentācijai, piemēram, dokumentācijas valoda, tulkojamās dokumentācijas apjoms un tās izmantošanas mērķis. JS līdz šim nav izstrādātas arī kuģu uzturēšanas un ekspluatācijas ilgtermiņa procedūras, kā arī kuģu sistēmu apkalpošanas un remontu koncepcija, kur būtu sniegtas norādes par dokumentācijas pielietojuma nepieciešamību.
137. JS komandieris 08.11.2006. nosūtīja AM Nodrošinājuma politikas departamentam vēstuli¹⁹³, kurā informēja par nepieciešamību iegādāties kuģu tehnisko dokumentāciju un Publisko iepirkumu likuma izņēmuma¹⁹⁴ piemērošanas iespējām attiecībā uz minēto iepirkumu. Vēstules pielikumā bija pievienots dokumentu saraksts, ko nepieciešams iegādāties. Revīzijā konstatēts, ka vēstules pielikumā pievienotais saraksts pilnībā atbilda dokumentācijas sarakstam, kas bija pievienots 09.10.2006. JS iesniegtajam sabiedrības *Tripartite Propulsion* piedāvājumam.
138. Atkārtotu vēstuli¹⁹⁵ JS komandieris 16.11.2006. nosūtīja AM valsts sekretāra vietniecei nodrošinājuma jautājumos, kurā papildus iepriekš minētajai informācijai tika norādīts, ka JS ieskatā, iegādājoties kuģa tehnisko dokumentāciju angļu valodā, nenotiks pasūtījuma sadalījums, jo kuģi tiek piegādāti komplektācijā ar dokumentāciju nīderlandiešu valodā, savukārt dokumentācijas angļu valodā iegāde ir cits pasūtījums, ko nevar saistīt ar kuģu iepirkumu.
139. AM Nodrošinājuma politikas departaments 15.11.2006. sagatavoja ziņojumu¹⁹⁶ AM valsts sekretāra vietniecei nodrošinājuma jautājumos, kur tika analizēts jautājums par Publisko iepirkumu likuma normu piemērošanu minētajam iepirkumam.
- 139.1. Ja tiek veikts rakstiskās tulkošanas pakalpojuma iepirkums, tad var piemērot Publisko iepirkuma likuma 8.panta septīto daļu, kas paredz, ka, ja līgumu slēdz par likuma 2.pielikuma B daļā minētajiem pakalpojumiem, pasūtītājs var nepiemērot likumā noteiktās iepirkuma procedūras, izņemot likuma 17. un 27. panta prasības. Šādā gadījumā ir jāizstrādā iepirkumam tehniskā specifikācija un Iepirkumu uzraudzības birojam jānosūta paziņojums par iepirkuma rezultātiem.
- 139.2. Ja iepirkumu realizē kā dokumentācijas iepirkumu, tad ieteicams iepirkumu realizēt saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 63.panta pirmās daļas 2.punktu, veicot sarunu procedūru un npublicējot paziņojumu par līgumu.
- 139.3. Ja iepirkumu realizē atbilstoši JS komandiera 08.11.2006. vēstulē ieteiktajam kā militāra rakstura precī, ir prognozējams, ka Iepirkumu uzraudzības birojs pret to iebildīs, jo:
- 139.3.1. tas ir pasūtījuma sadalījums un dokumentāciju vajadzēja pirkt kopā ar kuģi;

¹⁹¹ AM 07.08.2006. noteikumu Nr.23-NOT „Iepirkumu plānu izstrādes un iepirkumu organizēšanas kārtība” 50.punkts.

¹⁹² AM 07.08.2006. noteikumu Nr.23-NOT „Iepirkumu plānu izstrādes un iepirkumu organizēšanas kārtība” 50.punkts.

¹⁹³ JS komandiera 08.11.2006. vēstule Nr. 05 – 1285 „Par dokumentāciju Nīderlandes kuģiem”.

¹⁹⁴ Publisko iepirkumu likuma 4.pants.

¹⁹⁵ JS komandiera 16.11.2006. vēstule Nr. 05 – 1311 „Par dokumentāciju Nīderlandes kuģiem”.

¹⁹⁶ AM Nodrošinājuma politikas departamenta 15.11.2006. ziņojums Nr. 12. – 201 „Par dokumentācijas iepirkumu ALKMAAR klases mīnu meklētājiem kuģiem (no Nīderlandes)”.

- 139.3.2. kuģis ir, bet dokumentācija atsevišķi nav militāra rakstura prece;
- 139.3.3. pasūtītājam bija laiks no 2005.gada jūlija, lai veiktu iepirkuma procedūru tulkošanai atbilstoši Ministru kabinetam iesniegtajam ziņojumam. Šādā gadījumā nevarētu norādīt uz ārkārtas apstākļiem, kurus pasūtītājs nevarēja iepriekš paredzēt.
- 140.AM 29.11.2006. nosūtīja JS komandierim un NBS komandierim vēstuli¹⁹⁷, norādot, ka dokumentācijas iepirkuma gadījumā nav piemērojams Publisko iepirkumu likuma 4.pants, savukārt detalizēta iepirkuma metožu analīze ir sniegta vēstules pielikumā pievienotajā AM Nodrošinājuma politikas departamenta 15.11.2006. ziņojumā Nr. 12. – 201.
- 141.Saskaņā ar AM noteikumiem¹⁹⁸, lai noskaidrotu iespēju iegādāties pakalpojumu, kas vispilnīgāk apmierina vajadzības dokumentā noteiktās prasības, šo pakalpojumu piedāvājumu tirgū un to cenas, ir jāveic tirgus izpēte. Tirgus izpēti veic iestādes vadītāja norīkota amatpersona vai izveidota darba grupa (komisija).
- 142.JS komandieris 02.11.2006. uzdeva¹⁹⁹ JS amatpersonai līdz 09.11.2006. veikt tirgus izpēti kuģu tehniskās dokumentācijas iepirkumam. Minētās tirgus izpētes rezultāti 01.12.2006. tika saņemti²⁰⁰ AM Nodrošinājuma politikas departamentā. Revīzijā nav iegūti pierādījumi, kas apliecina, ka iesniegtā informācija AM būtu izvērtēta.
- 143.Revīzijā, izvērtējot veiktās tirgus izpētes dokumentāciju, konstatēts:
- 143.1. Tirgus izpētes gaitā ir izvērtēti trīs JS saņemtie piedāvājumi:
- 143.1.1. Nīderlandes Aizsardzības ministrijas 01.12.2004. piedāvājums tulkot uz kuģa pieejamo tehnisko dokumentāciju uz angļu valodu par 1,5 milj. eiro.
- 143.1.2. Sabiedrības *Triview* 16.12.2005. piedāvājums tulkot uz kuģa pieejamo tehnisko dokumentāciju no nīderlandiešu uz angļu valodu par 615,5 tūkst. eiro un no angļu uz latviešu valodu par 703 tūkst. eiro. Kopējās pakalpojuma izmaksas, tulkojot no nīderlandiešu uz latviešu valodu – 1,45 milj. eiro, pieļaujot izmaksu korekciju 20 % apmērā.
- 143.1.3. Sabiedrības *Tripartite Propulsion* 09.10.2006. piedāvājums iegādāties *ERIDAN* klases mīnu kuģu tehniskās dokumentācijas komplektu angļu valodā par 580 tūkst. eiro.
- 143.2. Tirgus izpētes dokumentācijā nav pierādījumu par to, ka izpētes laikā būtu iegūta aktuāla informācija no iespējamajiem pakalpojuma sniedzējiem, tai skaitā aktualizētas dokumentācijas tulkošanas izmaksas, piemēram, iegūstot informāciju par tulkošanas iespējām un izmaksām Tulkošanas un terminoloģijas centrā.
- 144.Atbilstoši Publisko iepirkumu likumam²⁰¹ iepirkuma procedūras dokumentos ir jāietver tehniskās specifikācijas, kurām ir jānodrošina vienādas iespējas visiem pretendentiem, neradot nepamatotus ierobežojumus konkurencei iepirkuma procedūrās. Kārtību, kādā NBS ir

¹⁹⁷ AM 29.11.2006. vēstule NR. MV – N/4952 „Par kuģu dokumentāciju”.

¹⁹⁸ AM 07.08.2006. noteikumu Nr.23-NOT „Iepirkumu plānu izstrādes un iepirkumu organizēšanas kārtība” 26. un 27.punkts.

¹⁹⁹ JS komandiera 02.11.2006. pavēle Nr.299 „Par tehniskās dokumentācijas iepirkuma veikšanu”.

²⁰⁰ NBS NP 28.11.2006. vēstule Nr. 07-5752 „Par iepirkumu „ALKMAAR kuģu dokumentācija””, kas reģistrēta AM Nodrošinājuma politikas departamentā 01.12.2006. ar Nr. 12-n/527.

²⁰¹ Publisko iepirkumu likuma 17.panta, pirmā daļa.

jāizstrādā iepirkumu tehniskās specifikācijas, nosaka AM noteikumi²⁰², savukārt tehnisko specifikāciju izstrādes pamatprincipus līdz 23.07.2007. noteica AM noteikumi²⁰³.

145.NBS komandieris 24.11.2006. izveidoja²⁰⁴ darba grupu tehniskās specifikācijas izstrādei *ALKMAAR* klases pretmīnu kuģu tehniskās dokumentācijas tulkošanai. Revīzijā konstatēts:

145.1. Darba grupa veica tehniskās specifikācijas izstrādi un saskaņoja to AM noteikumos²⁰⁵ noteiktajā kārtībā ar NBS Apvienotā štābu un AM Iepirkumu kontroles nodaļu.

145.2. Specifikācijā norādītais JS nepieciešamais pretmīnu kuģu tehniskās dokumentācijas saraksts pilnībā atbilda dokumentācijas sarakstam, kas ir pievienots sabiedrības *Tripartite Propulsion* piedāvājumam, kurš JS iesniegts 09.10.2006.

146.JS komandieris 11.12.2006. AM Nodrošinājuma politikas departamentam nosūtīja²⁰⁶ šādus ar *ALMAAR* klases pretmīnu kuģu dokumentācijas iegādi saistītus dokumentus:

146.1. tehnisko specifikāciju²⁰⁷, kas bija saskaņota AM noteikumos²⁰⁸ noteiktajā kārtībā;

146.2. informāciju par veikto tirgus izpēti²⁰⁹;

146.3. iepirkuma plānu²¹⁰, kurā bija norādītas dokumentācijas iepirkuma izmaksas Ls 407 624 apmērā, tai skaitā 2006.gadā jāizlieto Ls 100 000. Iepirkuma plāns bija saskaņots ar NBS Nodrošinājuma pavēlniecību un NBS Apvienoto štābu. NBS 16.11.2006. lūdza atļauju šīs iegādes realizācijai novirzīt finansējumu Ls 100 000 apmērā no investīciju projekta²¹¹. AM finansējuma pārdalei nepiekrita²¹².

147.NBS komandieris 12.12.2006. AM valsts sekretāram ierosināja²¹³ MTAP sēdē izskatīt jautājumu par *ALKMAAR* klases pretmīnu kuģu tehniskās dokumentācijas iegādi.

148.MTAP 14.12.2006. sēdē²¹⁴ izskatīja:

148.1.NBS JS komandiera 06.11.2006. vēstuli²¹⁵, kurā bija sniegta šāda informācija par nepieciešamību iegādāties *ALKMAAR* klases pretmīnu kuģu tehnisko dokumentāciju:

148.1.1. komplektā ar kuģi tiks nodota tehniskā dokumentācija nīderlandiešu valodā, kas nav izmantojama, jo JS darba valoda ir angļu un latviešu valoda;

148.1.2. kuģu tehniskā dokumentācija ir pieejama arī angļu valodā un JS ir iespēja to iegādāties.

²⁰² AM 07.08.2006. noteikumu Nr.23-NOT „Iepirkumu plānu izstrādes un iepirkumu organizēšanas kārtība” 73.punkts.

²⁰³ AM 18.06.2003. noteikumi Nr. AMR–70-6 „Tehnisko specifikāciju izstrāde publisko iepirkumu procesa realizācijai”.

²⁰⁴ NBS komandiera 24.11.2006. pavēle Nr.1163 „Par tehnisko specifikāciju izstrādes darba grupu”

²⁰⁵ AM 07.08.2006. noteikumu Nr.23-NOT „Iepirkumu plānu izstrādes un iepirkumu organizēšanas kārtība” 73.punkts.

²⁰⁶ JS komandiera 11.12.2006. vēstule Nr. 05-1403 „Par iepirkumu „ALKMAAR kuģu dokumentācija””.

²⁰⁷ JS komandiera 11.12.2006. vēstules Nr. 05-1403 „Par iepirkumu „ALKMAAR kuģu dokumentācija”” 1.pielikums „Tehniskā specifikācija „Tehniskie dokumenti angļu valodā kuģiem no Nīderlandes””.

²⁰⁸ AM 07.08.2006. noteikumu Nr.23-NOT „Iepirkumu plānu izstrādes un iepirkumu organizēšanas kārtība” 73.punkts.

²⁰⁹ JS komandiera 11.12.2006. vēstules Nr. 05-1403 „Par iepirkumu „ALKMAAR kuģu dokumentācija”” 3.pielikums „ALMAAR dokumentācijas tirgus izpēte”.

²¹⁰ JS komandiera 11.12.2006. vēstules Nr. 05-1403 „Par iepirkumu „ALKMAAR kuģu dokumentācija”” 2.pielikums „Iepirkumu plāns 2006.gadam”.

²¹¹ JS komandiera 16.11.2006. vēstule Nr. 05-1313 „Par finanšu līdzekļu pārdali”.

²¹² AM 23.11.2006. vēstule Nr. MV – N/4886 „Par finanšu līdzekļu pārdali”.

²¹³ NBS komandiera 12.12.2006. vēstule Nr. 01-2586 „Par jautājumu iekļaušanu MTAP sēdē”.

²¹⁴ Militāri tehniskās attīstības padomes 14.12.2006. sēdes protokols Nr.10, 7§

²¹⁵ JS komandiera 06.11.2006. vēstule Nr. 05-1267 „Par jautājumu iekļaušanu MTAP sēdē”.

- 148.2. NBS komandiera 12.12.2006. vēstuli²¹⁶, kuras pielikumā bija pievienota JS komandiera iepriekš minētā vēstule.
- 148.3. AM Nodrošinājuma politikas departamenta 15.11.2006. ziņojumu²¹⁷, kurā bija sniegti priekšlikumi par dokumentācijas iegādei piemērojamo iepirkuma procedūras veidu un iestādi, kurai būtu jāuzdod veikt iepirkumu, kā arī norādīts iepirkumam nepieciešamais finansējums Ls 230 000 apmērā.
- 149.MTAP 14.12.2006. sēdē uzdeva²¹⁸:
- 149.1. NBS iesniegt iepirkumu plānu kuģu dokumentācijas angļu valodā iepirkumam;
- 149.2. AM valsts sekretāra vietniekam nodrošinājuma jautājumos deleģēt iepirkuma veikšanu NBS Nodrošinājuma pavēlniecībai.
- 150.Revīzijā netika iegūti pierādījumi, kas apliecina, ka:
- 150.1. JS pirms tirgus izpētes un specifikācijas izstrādes būtu noteiktas konkrētas prasības kuģu tehniskās dokumentācijas tulkojumam vai dokumentācijas iegādei, piemēram, noteikta JS darbam nepieciešamās dokumentācijas valoda, tulkojamās vai iegādājamās dokumentācijas apjoms, darbam nepieciešamais dokumentācijas formāts u.c.
- 150.2. MTAP pirms lēmuma pieņemšanas par kuģu dokumentācijas angļu valodā iepirkumu būtu izvērtēts AM noteiktajā kārtībā²¹⁹ izstrādāts vajadzības dokuments, kas pamato tehniskās dokumentācijas angļu valodā iegādes vai dokumentācijas tulkošanas uz angļu (latviešu) valodu nepieciešamību un sniedz informāciju par JS veiktās tirgus izpētes rezultātiem, kā arī pakalpojuma prognozējamajām izmaksām un tā finansēšanas avotiem.
- 151.NBS komandieris 13.02.2007. nosūtīja AM valsts sekretāram vēstuli²²⁰, kurā tika norādīts, ka JS ir nepieciešams iegādāties ALKMAAR klases pretmīnu kuģu tehnisko dokumentāciju angļu valodā, kuras aptuvenās izmaksas ir Ls 208 000. NBS komandieris lūdza atļauju iegādi veikt no finansējuma, kas bija paredzēts ALKMAAR pretmīnu kuģu iegādei 2007.gadā. AM šādam risinājumam piekrita²²¹. Iepirkumu plāns²²² ALKMAAR pretmīnu kuģu tehniskās dokumentācijas angļu valodā iegādei tika apstiprināts 09.03.2007. Atbilstoši plānam gan 2007.gadā, gan 2008.gadā minētajam iepirkumam bija atļauts izlietot Ls 208 000, vienlaicīgi kopējā iegādes summa tika norādīta Ls 208 000 apmērā.
- 152.NBS Apvienotais štābs 13.03.2007. lūdza AM deleģēt minēto iepirkumu NBS Nodrošinājuma pavēlniecības 1.Reģionālajam nodrošinājuma centram²²³. AM valsts sekretāra vietniece nodrošinājuma jautājumos 13.03.2007., pamatojoties uz MTAP 14.12.2006. sēdē pieņemto lēmumu, uzdeva²²⁴ NBS Nodrošinājuma pavēlniecībai veikt ALKMAAR pretmīnu kuģu tehniskās dokumentācijas angļu valodā iepirkumu.

²¹⁶ NBS komandiera 12.12.2006. vēstule Nr. 01-2586 „Par jautājumu iekļaušanu MTAP sēdē”.

²¹⁷ AM Nodrošinājuma politikas departamenta direktores 15.11.2006. ziņojums Nr. 12.-201 „Par dokumentācijas iepirkumu ALKMAAR klases mīnu meklētājiem (no Nīderlandes)”.

²¹⁸ Militāri tehniskās attīstības padomes 14.12.2006. sēdes protokols Nr.10 §7.

²¹⁹ AM 07.08.2006. noteikumu Nr.23-NOT „Iepirkumu plānu izstrādes un iepirkumu organizēšanas kārtība” 49.punkts un 6.pielikums „Vajadzības dokumenta paraugs”.

²²⁰ NBS komandiera 13.02.2007. vēstule Nr. 01 -395 „Par „ALKMAAR” pretmīnu kuģu tehnisko dokumentāciju”.

²²¹ AM valsts sekretāra p.i. 14.02.2007. rezolūcija uz NBS komandiera 13.02.2007. vēstules Nr. 01 -395 „Par „ALKMAAR” pretmīnu kuģu tehnisko dokumentāciju”.

²²² Iepirkumu plāns 2007.gadam, reģistrēts AM Nodrošinājuma politikas departamentā 09.03.2007. ar Nr. P-34.

²²³ NBS Apvienotā štāba 13.03.2007. vēstule Nr. 02- 509 „Par iepirkuma deleģēšanu”.

²²⁴ AM 13.03.2007. vēstule Nr.MV-N/1085 „Par iepirkuma veikšanu”.

153.Revīzijā konstatēts, ka *ALKMAAR* pretmīnu kuģu tehniskās dokumentācijas angļu valodā iepirkuma procedūru veica NBS Nodrošinājuma pavēlniecības 1.Reģionālais nodrošinājuma centrs (turpmāk tekstā – NP 1. RNC).

153.1.NBS NP 1.RNC 19.02.2007. nosūtīja vēstuli²²⁵ NBS Nodrošinājuma pavēlniecības komandierim, lūdzot atļauju uzsākt iepirkuma procedūru. NBS Nodrošinājuma pavēlniecības komandieris 21.02.2007. atļāva²²⁶ NBS NP 1.RNC uzsākt iepirkumu.

153.2.Iepirkuma procedūru veica NBS NP 1.RNC patstāvīgā iepirkumu komisija²²⁷. Par dokumentācijas iegādi atbildīgo personu bija nozīmēts JS Flotiles Elektromehāniskās daļas priekšnieks²²⁸.

153.2.1. 19.02.2007. komisija uzsāka iepirkuma procedūru *ALKMAAR* klases pretmīnu kuģu tehniskās dokumentācijas iegādei. Pamatojoties uz par iepirkumu atbildīgās personas sniegto informāciju, ka pretmīnu kuģu tehnisko dokumentāciju var piegādāt tikai viens konkrēts piegādātājs – sabiedrība *Tripartite Propulsion*, komisija²²⁹:

153.2.1.1. par iepirkuma procedūru izvēlējās sarunu procedūru;

153.2.1.2. nolēma sagatavot sarunu procedūras uzaicinājumu;

153.2.1.3. nolēma, pamatojoties ar Publisko iepirkumu likuma 63.panta pirmās daļas 2.punktu, nosūtīt Iepirkuma uzraudzības birojam pamatojumu sarunu procedūras piemērošanai.

153.2.2. pamatojoties uz Iepirkuma uzraudzības biroja atļauju²³⁰, 21.02.2007. uzsāka sarunu procedūru, nosūtot uzaicinājumu²³¹ piedalīties sarunu procedūrā vienam pretendētājam – *Tripartite Propulsion*²³². Saskaņā ar uzaicinājumu, piegādātājam *ALKMAAR* kuģu tehniskā dokumentācija jāpiegādā vienas nedēļas laikā no līguma noslēgšanas brīža.

153.2.3. 28.02.2007. izskatīja *Tripartite Propulsion* iesniegto piedāvājumu²³³ un pieņēma lēmumu²³⁴ slēgt līgumu ar *Tripartite Propulsion*. Atbilstoši piedāvājumam kopējā dokumentācijas iegādes summa ir 580 tūkst. eiro un tā tiks piegādāta nekavējoties pēc muitas formalitāšu nokārtošanas.

154.NBS NP 1.RNC sagatavoja līguma projektu par pretmīnu tehniskās dokumentācijas angļu valodā iegādi. AM Juridiskajā departamenta līgumu nodaļa 22.03.2007. veica līguma projekta izvērtējumu un sagatavoja iebildumus par NBS NP 1.RNC sagatavoto pirkuma līguma projektu²³⁵. Dokumentācija, kas liecinātu par līguma projekta atkārtotu iesniegšanu saskaņošanai AM vai citās NBS vienībās, NBS NP 1.RNC nebija pieejama. Revīzijā, izvērtējot

²²⁵ NBS NP 1.RNC 19.02.2007. vēstule Nr.07.1-285.

²²⁶ NBS NP komandiera rezolūcija uz NBS NP 1.RNC 19.02.2007. vēstules Nr.07.1-285.

²²⁷ NBS NP 1.RNC 14.06.2006. pavēle Nr.174d „Par iepirkumu komisijas izveidošanu”

²²⁸ JS flotiles 16.02.2007. vēstule Nr.05.1-01/9-287 „Par komisijas sastāvu”

²²⁹ 19.02. 2007. Iepirkuma „ALMAAR mīnu kuģu tehniskās dokumentācijas angļu valodā iegāde” (identifikācijas Nr. AM NBS NP 1.RNC 2007/2008) komisijas sēdes protokols, ko 23.02.2007. apstiprinājis NBS NP 1.RNC komandieris.

²³⁰ Iepirkuma uzraudzības biroja 20.02.2007. vēstule Nr. 2-3/531 „Par sarunu procedūru”.

²³¹ NBS NP 1.RNC 21.02.2007. vēstule Nr.07.1-304.

²³² 21.02.2007. Iepirkuma „ALMAAR mīnu kuģu tehniskās dokumentācijas angļu valodā iegāde” (identifikācijas Nr. AM NBS NP 1.RNC 2007/2008) uzaicinājuma apstiprināšanas protokols, ko 23.02.2007. apstiprinājis NBS NP 1.RNC komandieris.

²³³ *Tripartite Propulsion* piedāvājums (reģistrēts NBS NP 1.RNC 27.02.2007. ar Nr.733).

²³⁴ 28.02. 2007. Iepirkuma „ALMAAR mīnu kuģu tehniskās dokumentācijas angļu valodā iegāde” (identifikācijas Nr. AM NBS NP 1.RNC 2007/2008) noslēguma ziņojums, ko 28.02.2007. apstiprinājis NBS NP 1.RNC komandieris.

²³⁵ AM Nodrošinājuma politikas departamenta direktores 22.03.2007. e-pasta vēstule „Par līguma par Eridan klases mīnu meklētāju kuģu dokumentācijas piegādi projektu”

JS noslēgto līgumu²³⁶, konstatēts, ka pirms līguma noslēgšanas NBS NP 1.RNC ir veicis attiecīgās korekcijas, lai novērstu AM Juridiskā departamenta sniegtos iebildumus.

155.NBS NP 1.RNC un *Tripartite Propulsion* 28.03.2007. parakstīja pirkuma līgumu par ALKMAAR mīnu kuģu tehniskās dokumentācijas angļu valodā piegādi²³⁷. Saskaņā ar noslēgto līgumu tehniskās dokumentācijas piegāde jāveic 90 dienu laikā pēc eksporta licences saņemšanas no Francijas valdības, bet apmaksu paredzēts veikt divās vienādās daļās, katru no tām samaksājot līdz 15.06.2007. un 15.02.2008.

156.Revīzijā, izvērtējot noslēgtā līguma izpildi, konstatēts:

156.1. līdz 01.09.2007. NBS NP 1.RNC pilnā apmērā bija veikti līgumā paredzētie maksājumi, tai skaitā otrais maksājums²³⁸ 290 tūkst. eiro apmērā, ko bija paredzēts veikt līdz 15.02.2008. Saskaņā ar apstiprināto iepirkuma plānu²³⁹ 2007.gadā bija plānots izlietot Ls 208 000, kas atbilst tikai līgumā paredzētajam pirmā maksājuma apmēram.

156.2. JS dokumentācija ir saņemta²⁴⁰ 06.09.2007. Nav iegūti pierādījumi, kas apliecinā, ka par iepirkumu atbildīgā persona, pieņemot dokumentāciju, ir veikusi tās kvalitātes kontroli un izvērtējusi tās atbilstību līgumam kā to nosaka AM noteikumi²⁴¹. **[Konfidenciali]**

156.3. pirkuma līgumā²⁴² nav veikti grozījumi.

Secinājumi

157.Tā kā kuģa ekspluatācijas un tehniskās apkopes nodrošināšanai nepieciešamā dokumentācija uz pretmīnu kuģiem nīderlandiešu valodā bija pieejama, Aizsardzības ministrija nepamatoti pieņēma lēmumu par dokumentācijas iegādi angļu valodā, nevis dokumentācijas tulkošanas pakalpojuma iegādi, kā rezultātā, neievērojot normatīvajā aktā²⁴³ noteikto, ka valsts iestādei jārikojas ar finanšu līdzekļiem lietderīgi, tas ir – rīcībai ir jābūt tādai, lai mērķi sasniegtu ar mazāko finanšu līdzekļu izlietojumu, vēl viena kuģa dokumentācijas komplekta iegādei izlietoti Ls 407 626.

157.1. Atbilstoši Līgumam²⁴⁴ par piecu mīnu meklētāju kuģu iegādi kopā ar kuģi tika nodota arī kuģa tehniskā dokumentācija *kāda tā ir uz kuģa*, tai skaitā visi rasējumi un dokumentācija, kas vajadzīga apkalpei kuģa ekspluatācijas un tehniskās apkopes nodrošināšanai, kā arī kuģa iekārtu apraksti, ekspluatācijas instrukcijas un kuģa nozīmīgāko darba iekārtu rasējumi²⁴⁵. JS nebija apzinātas un formulētas vajadzības pēc jebkādas papildus kuģu tehniskās dokumentācijas, kas būtu nepieciešama pielietojumam JS darbā.

²³⁶ *Purchase agreement on delivery of technical documentation of „Alkmaar” mine layer in English* (reģistrēts NBS NP 1.RNC Līgumu un iepirkumu daļā 29.03.2007. ar Nr.8-066/1.RNC/2007/008).

²³⁷ *Purchase agreement on delivery of technical documentation of „Alkmaar” mine layer in English* (reģistrēts NBS Nodrošinājuma pavēlniecības 1.Reģionālā nodrošinājuma centra Līgumu un iepirkumu daļā 29.03.2007. ar Nr.8-066/1.RNC/2007/008).

²³⁸ NBS NP 1.RNC 15.06.2007. maksājuma uzdevums Nr.32.

²³⁹ Iepirkumu plāns 2007.gadam (reģistrēts AM Nodrošinājuma politikas departamentā 09.03.2007 ar Nr. P-34).

²⁴⁰ JS 06.09.2007. akts „Par CD disku „*Tripartite propulsion logistic documentation*” Batch 1.,2.,3. nodošanu-pieņemšanu”.

²⁴¹ AM 07.08.2006. noteikumu Nr.23-NOT „Iepirkumu plānu izstrādes un iepirkumu organizēšanas kārtība” 108.punkts.

²⁴² *Purchase agreement on delivery of technical documentation of „Alkmaar” mine layer in English* (reģistrēts NBS NP 1.RNC Līgumu un iepirkumu daļā 29.03.2007. ar Nr.8-066/1.RNC/2007/008).

²⁴³ Likuma „Par valsts un pašvaldību līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 3.pants.

²⁴⁴ Līguma par pretmīnu kuģu iegādi 2.2.apakšpunkts un 5. pielikums „Dokumentācija, ko nodod kopā ar *ALMAAR* tipa MCMV kuģiem”.

²⁴⁵ Līguma par pretmīnu kuģu iegādi 5.pielikums „Dokumentācija, ko nodod kopā ar *ALMAAR* tipa MCMV kuģiem”.

157.2. MTAP pirms lēmuma pieņemšanas par dokumentācijas angļu valodā iegādi nevērtēja JS prasības dokumentācijas nodrošinājumam un lai gan AM amatpersonu rīcībā bija dažāda informācija par dokumentācijas nepieciešamību, tās iegūšanas iespējām un izmaksām, AM jautājumu iekļāva MTAP, neprasot skaidrojumu NBS un neveicot papildus izvērtējumu.

157.2.1. Iegādes plānošanas laikā nebija noteikta JS darbam nepieciešamās dokumentācijas valoda, jo :

157.2.1.1. Atbilstoši normatīvajam aktam²⁴⁶ NBS ir lietojama tikai valsts valoda, izņemot starptautiskajos līgumos noteiktos gadījumus, piemēram, ir noteikts, ka BALTRON komandvaloda ir angļu valoda. Lai gan normatīvajā regulējumā un starptautiskajās saistībās attiecībā uz NBS pielietojamo valodu nebija veiktas nekādas izmaiņas, NBS ierosināja iegādāties dokumentāciju tikai angļu valodā.

157.2.1.2. AM rīcībā kopš 2005.gada janvāra bija informācija par dokumentācijas nepieciešamību latviešu valodā, kas bija viens no iemesliem atteikties no Nīderlandes sākotnējā piedāvājuma dokumentāciju tulkot uz angļu valodu.

157.2.2. JS komandieris 16.11.2006. AM valsts sekretāra vietniecei, ierosinot dokumentācijas iegādi, bija sniedzis²⁴⁷ informāciju, ka kuģi tiek piegādāti komplektācijā ar dokumentāciju nīderlandiešu valodā, savukārt dokumentācijas iegāde angļu valodā ir cits pasūtījums, ko nevar saistīt ar kuģu iepirkumu. AM no 2006.gada 1.decembra bija pieejama informācija, ka JS, 2006.gada novembrī, veicot tirgus izpēti, apkopoja iepriekš saņemtos piedāvājumus, tai skaitā 2004.gada decembra Nīderlandes piedāvājumu, neiegūstot aktuālu informāciju par piedāvājumu tirgū. Tai pat laikā AM rīcībā kopš 2005.gada janvāra bija informācija, ka dokumentācijas tulkošanu uz latviešu valodu var veikt arī Terminoloģijas un tulkošanas centrs, taču JS veiktās tirgus izpētes laikā šāda iespēja nebija izvērtēta.

157.2.3. Bija atšķirīga informācija par iepirkumam nepieciešamo finansējumu, jo līdz 15.11.2006. AM bija informācija, ka iepirkumam nepieciešamais finansējums ir Ls 230 000, savukārt pēc 01.12.2006. – vismaz Ls 407 624. Par to, ka nebija zināmas iegādes faktiskās izmaksas liecina arī fakts, ka 09.03.2007 iepirkumu plānā²⁴⁸, ko bija saskaņojusi AM un NBS vadība, norādītā dokumentācijas iegādes cena bija Ls 208 000.

157.3. Lai gan AM bija informējusi Ministru kabinetu par savu lēmumu atteikties no Nīderlandes piedāvājuma tulkot dokumentāciju par 1,5 milj. eiro, norādot, ka papildus izmaksas, kas būs saistītas ar pretmīnu kuģu tehniskās dokumentācijas tulkošanu sasniegs ne vairāk kā Ls 230 000, tā kā MTAP, neizvērtējot dokumentācijas tulkošanas iespējas, apstiprināja dokumentācijas angļu valodā iepirkumu, dokumentācijas angļu valodā iepirkumam tika izlietoti Ls 407 626.

157.4. Tā kā MTAP apstiprināja dokumentācijas angļu valodā iepirkumu, līdz ar to NBS bija iespējams dokumentācijas iegādei piemērot Publisko iepirkumu likuma 63.panta pirmās daļas 2.punktu un pēc atbilstošas Iepirkumu uzraudzības biroja atļaujas saņemšanas uzsākt sarunu procedūru, kā arī noslēgt līgumu ar vienīgo zināmo dokumentācijas piegādātāju.

²⁴⁶ Valsts valodas likuma 12.pants.

²⁴⁷ JS komandiera 16.11.2006. vēstule Nr. 05 – 1311 „Par dokumentāciju Nīderlandes kuģiem”.

²⁴⁸ Iepirkumu plāns 2007.gadam, reģistrēts AM Nodrošinājuma politikas departamentā 09.03.2007. ar Nr. P-34.

158. NBS amatpersonas nerīkojās atbilstoši normatīvajam aktam²⁴⁹ un savlaicīgi neveica darbības, lai nodrošinātu JS personālu ar darbam izmantojamu kuģa tehnisko dokumentāciju, tā radot risku saņemtā kuģa drošībai.

158.1. JS komandieris kopš 2004.gada decembra bija informēts²⁵⁰ par to, ka kuģa tehniskā dokumentācija būs nīderlandiešu valodā, kā arī 2005.gada janvārī piedalījās²⁵¹ sarunās, kuru gaitā Latvijas pārstāvji atteicās no Nīderlandes piedāvājuma dokumentāciju tulkot uz angļu valodu, paturot jautājumu Latvijas puses atbildībā, taču tikai pēc Nīderlandes Aizsardzības ministrijas atgādinājuma²⁵² 2006.gada novembrī informēja NBS komandieri par tehniskās dokumentācijas nepieciešamību.

158.2. NBS komandieris kopš 2005.gada februāra bija informēts²⁵³, ka tehniskās dokumentācijas tulkošana paliek Latvijas puses atbildībā, taču tikai 2006.gada decembrī²⁵⁴ virzīja jautājuma izskatīšanu uz MTAP.

Revīzijas grupa:

Revīzijas grupas vadītājs

Valsts revidents

A. Avotiņš

Valsts revidente

I. Anspoka

SASKŅOTS

Sektora vadītāja v.i.

I.Grīnhofa

Departamenta direktore

D.Nulle

---

²⁴⁹ Nacionālo bruņoto spēku likuma 14.panta otras daļas 4.punkts un 16.panta trešās daļas 4.punkts.

²⁵⁰ *NL Offer to Latvia for five RNLN MCMVS of ALKMAAR class presented during visit of Capt.Vos and Mr. Hofstee on 1 Dec 2004.*

²⁵¹ JS komandiera 01.02.2005. komandējuma atskaite.

²⁵² 08.11.2006. Nīderlandes Aizsardzības ministrijas vēstule Nr. DMO/DP&V PR AF/2006012376 „*Onboard documentation translation*”.

²⁵³ JS komandiera 01.02.2005. komandējuma atskaite; Militāri tehniskās attīstības padomes 09.03.2005. sēdes protokols Nr. 28 1 §.

²⁵⁴ NBS komandiera 12.12.2006. vēstule Nr. 01-2586 „Par jautājumu iekļaušanu MTAP sēdē”.

Komandējumu izdevumi, kas saistīti ar ALKMAAR klases pretmīnu kuģu pārņemšanu*

Pretmīnu kuģis	Pavēles datums	Pavēles Nr.	Komandējuma mērķis	Komandējuma laika periods	Komandēto personu skaits	Komandējuma izdevumi (Ls)
	01.09.2005.	1496-kom	Personālsastāva apmācības Beļģijas tehniskajā skolā	04.09.2005. - 23.12.2005.	10	39514.60
				02.01.2006. - 20.02.2006.		
	01.09.2005.	1497-kom		04.09.2005. - 23.12.2005.	5	25201.82
				02.01.2006. - 04.06.2006.		
Kopā						64716.42
	15.08.2006.	1389-kom	Piedalīšanās apmācībās, kas saistītas ar kuģu pārņemšanu	20.08.2006. - 02.09.2006.	5	2852.36
	15.08.2006.	1390-kom		20.08.2006. - 02.09.2006.	6	6069.87
	15.08.2006.	1378-kom		20.08.2006. - 16.09.2006.	6	6507.98
	15.08.2006.	1384-kom		27.08.2006. - 16.09.2006.	2	1736.28
Kopā						17166.49
M-04	29.09.2006.	1772-kom	Nodrošināt kuģa MTL pieņemšanu.	01.10.2006. - 04.11.2006.	35	54334.4
				07.10.2006. - 04.11.2006.	1	
				07.10.2006. - 28.10.2006.	1	
	03.11.2006.	2006-kom		12.11.2006. - 14.12.2006.	37	56377.69
	08.01.2007.	27-kom	Piedalīšanās apmācībās un kuģu pārņemšanā.	14.01.2007. - 09.02.2007.	29	49783.36
				14.01.2007.- 12.02.2007.	7	
Kopā						160495.45
M-05	30.01.2007.	189-kom	Nodrošināt kuģa MTL pieņemšanu	04.02.2007.-16.02.2007.	3	1644.33
	08.03.2007.	391-kom		12.03.2007.-21.03.2007.	3	1305.00
	28.02.2007.	346-kom		12.03.2007. - 05.04.2007.	9	22856.79
	24.04.2007.	686-kom	Lai piedalītos personālsastāva apmācībā un kuģu pārņemšanā	23.04.2007. - 18.05.2007.	35	38555.74
	24.05.2007.	934-kom		28.05.2007. - 30.06.2007.	10	46543.01
				03.06.2007. - 30.06.2007.	26	
	24.08.2007.	1523-kom		26.08.2007. - 16.09.2007.	36	35287.83
	31.08.2007.	1558-kom	Lai piedalītos kuģu pārņemšanas ceremonijā	04.09.2007.-05.09.2007.	6	400.00
04.09.2007.-16.09.2007.				1	1070.29	
Kopā						147662.99
M-06	14.09.2007	1694-kom	Lai piedalītos kuģu pārņemšanā	17.09.2007.-05.10.2007.	3	2386.05
	09.11.2007.	2098-kom		19.11.2007.-14.12.2007.	13	30853.12
	20.03.2008.	441-kom		24.03.2008.-04.04.2008.	34	15444.92
	13.05.2008.	814-kom		05.04.2008.-27.05.2008.	30	18143.90
Kopā						66827.99
M-07	10.05.2008.	783-kom	Lai piedalītos kuģa MTL pieņemšanā	12.05.2008.-30.05.2008.	3	6108.22
	20.08.2008.	1468-kom		25.08.2008.- 20.09.2008.	6	20326.70
	20.08.2008.	1470-kom		25.08.2008.-06.09.2008.	6	9600.64
	24.09.2008.	1751-kom		28.09.2008.-24.10.2008.	9	28969.48
	15.10.2008.	1900-kom	Lai piedalītos kuģu pārņemšanā	28.09.2008.-24.10.2008.	26	
	13.11.2008.	2106-kom		25.10.2008- 21.12.2008.		75806,80
	19.11.2008.	2141-kom				
	23.12.2008.	2294-kom				
Kopā						140811.84

* Laika posmā no 2005.gada 1.septembra līdz 2008. gada 21.decembrim

Revīzijas grupas vadītājs
valsts revidents

A. Avotiņš

SASKŅOTS

Sektora vadītāja v.i.

I.Grīnhofa

Departamenta direktore

D.Nulle

2.pielikums
Revīzijas Nr. 5.1-2-10/2009 ziņojuma projektam

ALKMAAR klases pretmīnu kuģu uzturēšanas izdevumi
[Konfidenciāli]

3.pielikums
Revīzijas Nr. 5.1-2-10/2009 ziņojuma projektam

ALKMAAR klases pretmīnu kuģu izmantošana JS uzdevumu izpildē
[Konfidenciāli]